

CHAMBRE TUNISO-NEERLANDAISE
POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE
الحجرة التونسية الهولندية للصناعة والتجارة
TUNESISCH-NEDERLANDSE KAMER
VAN KOOPHANDEL EN INDUSTRIE

CTNCi

SPECIALE EDITIE

Werklunch
16 februari 2017

**VOORGEZETEN DOOR ZE. DE HEER FADHEL ABDELKEFI,
MINISTER VOOR ONTWIKKELING, INVESTERINGEN EN
INTERNATIONALE SAMENWERKING**

NEWSBRIEF CTNCI

Werklunch
16 februari 2017

le MDICI
(Ministère de
Développement, de
l'Investissement et
de la Coopération
Internationale) en
de Nederlandse
investerings

Sommaire

Het MDICI en de Nederlandse investeringen

VOORGEZETEN DOOR ZE. DE HEER FADHEL ABDELKEFI, MINISTER VOOR ONTWIKKELING, INVESTERINGEN EN INTERNATIONALE SAMENWERKING

Programma

- De Heer Khaled Kacem, President van de CTNCI : Welkomsttoespraak (Bijlage 1)
- ZE Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis (Bijlage 2)
- Interventie van Mevr. Ines Hallab, Executive Director, Cabinet HCC, Moderateur (Bijlage 3)
- Interventie van ZE Fadhel Abdelkefi, Minister voor Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking (Bijlage 4)
- Interventies van de deelnemers : Q/R

«Het MDICI en de Nederlandse Investerings»

Werklunch voorgezeten door ZE Fadhel Abdelkefi, Minister voor Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking, in aanwezigheid van met name ZE Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis en Mevr. Michaela Dodini, Hoofd van de Handelsafdeling van de EU. Sponsoring door Sté V.T.L (die wij van harte dankzeggen).

Van links naar rechts: Mevr. I. Hallab, de Heren M. Goaiied, F. Abdelkefi, K. Kacem, H. Dissevelt en Mevr. M. Dodini.

Groot betrokken en zeer reactief en aandachtig gehoor

Australisch, Belgisch, Frans, Italiaans, Nederlands en Tunesisch....), genodigden, met name managers van gevestigde en niet gevestigde bedrijven en offshore multinationals... Debatten en zeer vruchtbare toespraken

en verkregen antwoorden op verscheidene vragen. Vertegenwoordigers van de Pers en de weekbladen van nationaal en internationaal belang... hebben aan deze uitstekende uitwisseling deelgenomen.

Goed gevulde zaal, talrijke gasten.

De Heer M. Goaied, bij de ontvangst van de Heer Minister F. Abdelkefi

De Heer Minister in aanwezigheid van met name de Heer Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden H. van Vloten Dissevelt, de Heer President van onze Kamer K. Kacem en de Heer M. Goaied in de richting van de zaal «Majless».

Discussies voorafgaande aan het debat,

De Heer M. Goaid in sympathieke discussie met onze genodigden

De Heer Minister die Mevr. B. Ben Yaghlane DG CDC ontvangt, de Heer Ambassadeur van Nederland en onze President

De Heer Minister die onze gasten begroet en bijna alle tafels aandoet tot grote tevredenheid van onze deelnemers die blijkbaar zeer verheugd zijn en reeds contacten leggen...

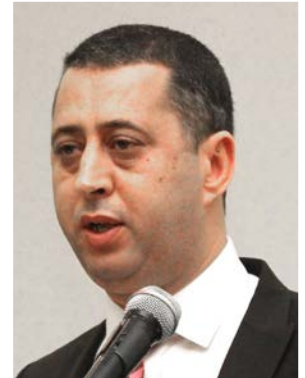

Toespraak van de Heer **Mr. Khaled Kacem** President van de CTNCI

Wenst ons belangrijke gehoorwelkom, de Heer Fadhel Abdelkefi, zijn aanwezige collega's, de Heer Ambassadeur Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis, Mevr. Michaela Dodini, Hoofd van de Handelsafdeling van de

EU, Mevr. Ines Hallab, moderator en eveneens de Heer Habib Ben Miled, DG van V.T.L sponsor van ons evenement (die wij namens ons Comité Directeur van harte dankzeggen).

(Interventie opgenomen in bijlage 1)

Interventie van **ZE Hans van Vloten Dissevelt** Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis

Verheugd om in ons midden te zijn bij deze werklunch die handelt over een actueel onderwerp. Heeft de wens geuit dat het debat op « zijn hollands » plaatsvindt,

d.w.z. rechtstreeks, direkt en vooral opbouwend. Hij heeft de Kamer gefeliciteerd voor dit initiatief.
(Interventie opgenomen in bijlage 2)

Interventie van **Mme Ines Hallab**, Moderator, Executive Director HCC, Internationaal Expert in Strategie, Management en HR

In een vriendelijke en ontspannen sfeer voor een zeer aandachtig gehoor heeft Mevr. Ines Hallab haar lof betuigd over dit initiatief die een uitwisseling van kwaliteit heeft toegestaan tussen de betrokken partijen inzake het zakenklimaat in

Tunesië. Zij heeft de analyse van dit klimaat gedaan en van de samenwerking met Nederland door middel van de vaststelling van de situatie en de voorstellen voor de ontwikkelingsperspectieven.
(Interventie opgenomen in bijlage 3)

Interventie van de Heer **Mr. Fadhel Abdelkefi** Minister voor Ontwikkeling, Investeringen en Internationale Samenwerking

Zeer hartelijke atmosfeer, ontspannen en zeer betrokken, veel aandacht voor zijn interventie.

De Heer Minister deelde mede verheugd te zijn ter gelegenheid van deze ontmoeting in ons midden te zijn....

Onze Kamer zegt hem veel dank voor zijn door onze deelnemers zeer gewaardeerde interventie, zowel leden van onze Kamer, managers, genodigden en de geschreven pers.

Tenslotte en als voorbeeld enkele maatregelen ter verbetering van het zakenklimaat en de garantie van het concurrentievermogen van de economische bedrijven en de versterking van de aantrekkelijkheid van Tunesië voor de Tunesische en de buitenlandse investeerders.

(Interventie opgenomen in bijlage 4)

Antwoorden, ophelderingen naar aanleiding van verscheidene vragen....

Uitwisselingen inzake de huidige situatie van ons land, de ondervonden moeilijkheden, obstakels, aan te nemen houding, voorziene oplossingen...

Periode rijk aan nieuwe evenementen, hoopgevend en garantie voor een betere veiligheid met een grotere verantwoordelijkheid en decentralisatie van bepaalde beslissingen...:

Voortgaande met deze uitwisseling van inlichtingen heeft de Heer Fadhel Abdelkefi de gevraagde antwoorden/ophelderingen verschaft waardoor de debatten werden verrijkt; deze dialoog heeft talrijke zakenlieden, leden van onze Kamer in staat gesteld zich beter op de hoogte te stellen van de beschikbare faciliteiten met betrekking tot dit onderwerp en de antwoorden te verkrijgen op hun vele vragen.

Aan het eind van de vergadering blijft de Heer Abdelkefi zeer gevraagd en beantwoordt hij op vriendelijke en doeltreffende wijze de laatste vragen van onze twee leden, de Heren L. Eloudi (Groupe Sonobra/Heineken) E. Soukah (Groupe Celamin Holdings, Australië)

Voortgang met glimlachen, tevredenheid en gedeelde vreugde.

De Heren F. Abdelkefi, L. Chakhari (Ex Minister van Industrie) en Mevr. F. Chiboub (PDG Parc d'Activités Economiques de Bizerte (Park voor Economische Activiteiten in Bizerte), sympathieke discussie aan het eind van onze vergadering.

Betuijing van dankbaarheid aan de Heer Minister aan het eind van onze werkzaamheden

Conclusie,

Deze ontmoeting heeft onze talrijke uitgenodigde deelnemers in staat kunnen stellen om geïnformeerd te worden omtrent de bestaande perspectieven :
*enerzijds,

Ophelderingen verschaft door de Heer Minister F. Abdelkefi, die wij van harte dankzeggen voor zijn perfecte communicatie met betrekking tot veelal delikate en soms moeilijke vragen;
*anderzijds,
Discussies en interventies met opvolging verzekerd door onze Kamer.
Elk ander verzoek terzake blijft welkom;

onze Kamer blijft geheel beschikbaar en bereid tot de nuttige en noodzakelijke opvolging ter verkrijging van de adequate antwoorden op de verzoeken die wij ontvangen.
Afsluiting om 15u00 zoals voorzien, echter voortgang in de zaal, wederzien, complimenten.....

Bijlage 1

De Heer Khaled Kacem

President CTNCI

Excellenties, Dames en Heren,
Uwer Excellentie de Heer Fadhel Abdelkefi, Minister voor Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking,
Het is een plezier en een eer om U heden te ontvangen op deze werklunch en ik zeg U hartelijk dank voor Uw aanwezigheid, ondanks Uw belangrijke hedendaagse werkzaamheden.
Uwer Excellentie de Heer Hans van Vloten Dissevelt, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden in Tunesië, Mevr. Michaela Dodini, Hoofd van de Handelsafdeling van de EU, die wij hier gaarne terugzien,
Mevr. Ines Hallab, Lid van het Comité Directeur van onze Kamer, die ons heden de eer doet onze moderator te zijn van dit evenement,
Beste leden van de Kamer,
Beste vertegenwoordigers van de geschreven en de audiovisuele pers, Dames, Heren, beste genodigden,
Uit mijn persoonlijke naam en die van de leden van ons Comité Directeur, Wij wensen u allen welkom en wij danken u voor uw deelname aan deze werklunch van de Tunesisch-Nederlandse Kamer van Koophandel.
De Heer Minister, Beste Si Fadhel Abdelkefi,
Het thema van vandaag « Het Ministerie van Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking en de Nederlandse Investerings » is naar mijn mening een zeer belangrijk thema en ik ben ervan overtuigd dat ons hier aanwezig gehoor ongeduldig is om naar u te luisteren en met u te debatteren over het investeringsklimaat in Tunesië, de nieuwe Investeringscode, de Wet inzake de Economische Urgentie, de resultaten van de Conferentie inzake de Investerings « Tunisia 2020 » en de promotie van de Tunesisch-Nederlandse zakenrelaties.
Ik zou van deze gelegenheid gebruik willen maken, Mijnheer de Minister en beste genodigden, om de bevestiging te geven dat de Tunesisch-Nederlandse Kamer van Koophandel immer de landen en al onze partners heeft bijgestaan en zal blijven ondersteunen teneinde de

uitdagingen aan te gaan die wij kunnen ontmoeten....

En deze werklunch van vandaag is een uitstekende gelegenheid voor onze talrijke genodigden en voor alle geïnteresseerde bedrijven tot uitwisselingen en het verkrijgen van inlichtingen inzake de activiteiten van de Regering en van uw Ministerie teneinde de buitenlandse investeringen in het algemeen te bevorderen en in het bijzonder de Tunesisch-Nederlandse relaties.

Dames en Heren,
Ik ben van mening dat het heden noodzakelijk is voor Tunesië om meer en beter buitenlandse investeringen aan te trekken, hetgeen nimmer dringerder is geweest dan heden teneinde de economische en sociale crisis te kunnen overbruggen waarmee het land wordt geconfronteerd.

Ik hoop dat de recente inzet tussen de Nederlandse en de Tunesische Regering evenals het belangrijke signaal dat werd gegeven door het bezoek van ZE de Eerste Minister van Nederland aan Tunesië in de maand december heeft kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van de economische toenadering tussen onze twee landen.

Deze toenadering is noodzakelijk en de hedendaagse cijfers tonen naar mijn mening niet het bestaande potentieel aan.

Ik denk dat wij allen tezamen onze inspanningen dienen te vermenigvuldigen ter creëring van zakelijke opportuniteiten en het noodzakelijke kader voor investeringen en de economische ontwikkeling in het belang van Tunesië en Nederland.

Dit debat van heden is door uw aanwezigheid, Mijnheer de Minister en Mijnheer Ambassadeur, een van de contributies van de Tunesisch-Nederlandse Kamer van Koophandel om adequate platforms te creëren die behulpzaam kunnen zijn bij de toenadering van onze respectievelijke zakelijke gemeenschappen en de verbetering te bewerkstelligen van de Tunesisch-Nederlandse investeringen en de uitwisselingen tussen onze twee

landen.

Ik hoop van harte dat dit debat de aanstichter zal zijn voor de herwinning van het belang van Tunesië voor Nederland en van Nederland voor Tunesië.

Alvorens u een vruchtbare en interessante discussie toe te wensen permitteer mij om u onze eregenodigde, ZE Minister Fadhel Abdelkafi, te presenteren:

De Heer Abdelkafi is President geweest van de Raad van Bestuur van de Beurs van Tunis van 2011 tot 2014.

In zijn hoedanigheid van DG van Tunisie Valeurs heeft hij deelgenomen aan zijn commerciële ontwikkeling door de creëring van nieuwe spaarprodukten en door het beheer van de uitbreiding van zijn netwerk van agentschappen. Hij heeft tevens deelgenomen aan de inwerkingstelling van zijn informatica systeem en zijn platform voor elektronische onderhandelingen TVAL TRADE.

Voor wat betreft het 'Corporate' gedeelte heeft hij missies geleid voor de herstructurering en de beursintroductie van grote privé groepen zoals PGH en OTH en heeft deelgenomen aan de plaatsing van deze operaties bij buitenlandse gerenommeerde fondsen zoals Genesis, Actis, JP Morgan...

Gediplomeerd van de Faculteit van Economische Wetenschappen van de Universiteit Paris I-Panthéon Sorbonne is de Heer Fadhel Abdelkefi eveneens geassocieerd Directeur van Integra Partners, bedrijfsleider van Gérant d'Integra Immobilière en lid van de Raad van Bestuur van drie SICAV.

Alvorens af te sluiten permitteer mij om in het bijzonder dank te zeggen aan het bedrijf «V.T.L.» voor de sponsoring van deze werklunch, dank aan de Heer Directeur Generaal, beste Si Habib Miled

ZE Hans van Vloten Dissevelt

Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis

Mijnheer de Minister voor Ontwikkeling,
Investerings en Internationale
Samenwerking,
Mijnheer de President van de CTNCI,
Dames en Heren,
Beste vrienden,

Het is voor mij een zeer groot plezier heden eens te meer in uw midden te zijn en deel te nemen aan deze werklunch dat zoals meestal handelt over actuele onderwerpen. Heden met het thema « Het zakenklimaat en de Investerings in Tunesië », het betreft een thema van primordiaal belang voor Tunesië dat bijna voortdurend deel uitmaakt van de debatten en de actualiteit.

Met betrekking tot dit aspect zeg ik hartelijk dank aan de Heer Minister Fadhel Abdelkefi voor zijn aanwezigheid in ons midden en zijn deelname aan dit debat dat wij wensen « op zijn Hollands » plaats te vinden, dat wil zeggen direkt, oprecht en vooral opbouwend.

Ik wens eveneens mijn lof te betuigen aan de Tunesisch-Nederlandse Kamer van Koophandel en Industrie voor dit initiatief en voor de wijze van wetslagen van deze traditie tot dialoog tussen de gevestigde bedrijven in Tunesië, zowel Nederlands, Europees als Tunesisch met de vertegenwoordigers van de Tunesische Regering.

Dames en Heren,
Het aansnijden van de kwestie van het zakenklimaat of van de economische conjunctuur vereist in feite noodzakelijkerwijze de presentatie en de enquête van een hele serie van indicatoren, karakteristieken, percentages, klasseringen, aantekeningen of statistieken. Permitteer mij om de gewoonte te verbreken en u niet wederom de situatie van de moeilijke economische conjunctuur van Tunesië toe te lichten door nogmaals de details te bespreken waarvan wij allen op de

hoogte zijn en die de Nederlandse en Tunesische bedrijven dagelijks doormaken en trachten deze sinds jaren te confronteren. Deze gespannen economische context die onze eregast, de Heer Minister Fadhel Abdel Kefi zeer goed kent evenals alle hier aanwezige gasten.

Deze delikate economische situatie dateert niet van heden. In feite had gedurende de eerste jaren van de overgang de aandacht van Tunesië voor de politieke uitdagingen, zoals het redigeren van een nieuwe Constitutie en de organisatie van de eerste vrije pluralistische en transparante verkiezingen, zonder te vergeten de steeds groter wordende inspanningen ter bestrijding van het terrorisme, ongelukkigerwijze als resultaat dat de economische problemen, met name de macro-economische onevenwichtigheden, die in feite even urgent en dringend waren dan de hierbovengenoemde uitdagingen op het gebied van de veiligheid en de politiek, naar het tweede plan werden verschoven. Zelfs indien men kon zeggen dat het juist de socio-economische eisen waren die in eerste instantie grotendeels het vuur van de Revolutie hebben aangestookt. Het resultaat is heden meer dan ooit dat de herlancering van de economie zich opdringt als een van de belangrijkste uitdagingen waarmee Tunesië wordt geconfronteerd en het is dus helemaal pertinent en gerechtvaardigd om zich te buigen over de kwestie van het zakenklimaat waarmee de bedrijven en de investeerders heden te maken hebben. Want het is aan hen, deze bedrijven en investeerders, om het verschil te maken. Omdat de zo gewenste economische herlancering voor een groot deel zal afhangen van deze bedrijven als voornaamste motor van de economie, zowel Tunesische,

Nederlandse of Europese bedrijven, als de belangrijkste ontwikkelaars van de toegevoegde waarde, de rijkdom, de werkgelegenheid en de perspectieven voor de duizenden jonge Tunesische werklozen. Doch om deze centrale rol te kunnen spelen kunnen de bedrijven niet alleen handelen en hebben heden dan ook meer dan ooit de steun nodig van de Regering en de sociale partners teneinde zich ervan te verzekeren dat het zakenklimaat gunstig is voor het initiatief en de investeringen om de noodzakelijke hervormingen in te voeren om de waarde van het werk opnieuw in te stellen opdat men het hoofd kan bieden aan de verontrustende verlaging van de produktiviteit en de toename van het absentisme en een oplossing te bieden voor de buitensporige (en anarchistische) sociale eisen. Het is juist op dit gebied dat de voorgaande Regeringen, indien ik me niet vergis hebben we sinds de Revolutie reeds 8 Regeringen gehad, niet de verwachte beslissende rol hebben kunnen spelen. Deze waarnemingen en deze overwegingen bereiken mij zowel van de zijde van Tunesische bedrijven die ik ontmoet als van de in Tunesië gevestigde Nederlandse bedrijven.

Echter, ondanks deze waarnemingen, ben ik tot op heden verheugd om te constateren dat de 89 in Tunesië gevestigde Nederlandse bedrijven, waarvan enkele bestaan sinds bijna dertig jaar, nog altijd in het land aanwezig zijn en voortgaan met het bieden van werkgelegenheid aan ongeveer 13 000 werknemers en volledig hun rol spelen in deze economische overgangsfase, hetgeen op zich een sterk signaal is van hun nog altijd sterke vertrouwen in de toekomst en het potentieel van Tunesië. Doch ik vrees tegelijkertijd dat men niet oneindig op dit vertrouwen kan rekenen.

Dames en Heren

Daar waar het merendeel van de oude Regeringen gefaald hebben in het creëren van een gunstig klimaat voor de economische herlancering is heden de hoop gevestigd op de nieuwe equipe van het Hoofd van de Regering Youssef Chahed om uiteindelijk deze vicieuze cirkel te onderbreken en werkelijk het verschil te maken.

En de eerste tekenen zijn veelal positief. Om enkele voorbeelden te noemen: Een geslaagde Internationale Conferentie inzake de Investerings "Tunisia 2020" met een totaal binnengehaald bedrag van 34 miljard dinar, de aanvaarding van een ambitieus Strategisch Ontwikkelingsplan 2016-2020 dat een duidelijke visie geeft en oriëntaties voor de toekomst, de aanvaarding van de zo verwachte nieuwe Investeringswet, die binnen enkele weken van kracht wordt, het begin van de ALECA onderhandelingen met de Europese Unie, die veruit de grootste en meest belangrijke markt vormt voor Tunesië, het begin van de fiscale hervormingen en de acties tegen de corruptie enz.

Echter ondanks alle goede wil en de vastberadenheid van de actuele Regering, ondanks de hernieuwde steun van

de partners en vrienden van Tunesië met aan het hoofd de Europese Unie en zijn lidstaten en ook ondanks de inspanningen van de privé sektor dient men te constateren dat het merendeel van de economische indicatoren niet zijn verbeterd en zich nog altijd in het rood bevinden. De vraag dient heden dan ook gesteld te worden: Hoe is het mogelijk dat ondanks al deze stimulerings en deze positieve factoren dat de Tunesische economische machine nog altijd op een laag pitje draait en moeite heeft om een dynamisch ritme te herwinnen, ontwikkelaar van groei en vertrouwen???

In plaats van zich te verliezen in de sleutelgetallen en de aantekeningen van de Tunesische sombere economie die iedereen hier aanwezig ongetwijfeld heel goed kent denk ik dat het pragmatischer en meer opbouwend is om te trachten deze werklunch en de aanwezigheid in ons midden van de Heer Minister voor Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking aan te wenden om zich over deze kwestie te buigen en tesamen ieder van zijn kant op een positieve en constructieve wijze na te denken over concrete acties die wij kunnen bewerkstelligen om de situatie te redden en de economie te herlanceren, zowel de Regering, de bedrijfsmanagers, de functionarissen, werknemers, sociale partners, internationale partners, Kamers van Koophandel, burgers, de maatschappij...

Het is met deze gedachte dat ik u allen uitnodig om actief deel te nemen aan dit belangrijke debat dat naar ik hoop de Hollandse reputatie zal evenaren, dat wil zeggen zoals ik het dikwijls gaarne herhaal een open, direkt en constructief debat. Dank voor uw aandacht. Ik wens u een goede werklunch.

Bijlage 3

Mevr Inès Hallab

Executive Director HCC, Internationale Expert in Strategie, Management en HR

Mijnheer de President van de Kamer, Excellenties, Mijnheer de Minister voor Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking, Mijnheer Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis, Mevrouw het Hoofd van de Handelsafdeling van de Delegatie van de Europese Unie in Tunesië, Mijnheer Secretaris Generaal van de Kamer,

Dames en Heren, Ik heb het plezier om verscheidene personen terug te zien sinds onze laatste werklunch van november jl. Ik heb heden een tamelijk moeilijke taak en ik verzoek om uw consideratie voor wat betreft de vastgestelde tijd met betrekking tot ons thema van heden, te weten «Het MDICI en de Nederlandse investeringen, situatie en

perspectieven». Het gaat er in eerste instantie om een tamelijk beknopte situatie te schetsen teneinde vervolgens voorstellen te doen voor ontwikkelingsperspectieven op korte en lange termijn. Onze bedoeling was om op tamelijk pragmatische wijze de temperatuur te meten van het zakenklimaat in Tunesië en hieruit een balans te trekken teneinde

ontwikkelingsperspectieven te kunnen creëren.

Het MDICI en de Nederlandse Investerings : Situatie en perspectieven.

Wij wensen, de Heer Secretaris Generaal en ikzelf, dank te zeggen voor hun beschikbaarheid en hun waardevolle contributies, die dit werk hebben verrijkt, aan de Dames en Heren:

ZE de Heer Abdelkafi Fadhel, Minister voor Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking

De Heer Ayari Chedly, Gouverneur van de BCT-Banque Centrale de Tunisie

De Heer Ben Salem Tarek, Ambassadeur, Counsellor van het Hoofd van de Regering, belast met Diplomatieke Zaken

ZE de Heer Essid Habib, Oud Hoofd van de Regering

ZE Mr Van Vloten Dissevelt Hans, Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis

De Heer Ben Youssef Salah, lid van Solidar Tunisie, Oprichter van het Cabinet SBY

De Heer Beregovoy Pierre, Administrateur Directeur Generaal van de UBCI-Union Bancaire pour le Commerce et l'Industrie

De Heer Brunnhuber Ulrich, Hoofd van het Bureau van de EIB, Europese Investeringsbank te Tunis

Delegatie van de EU-Europese Unie in Tunesië

De Heer Fradi Mourad, Oud Commissaris Generaal van Tunisia 2020, Internationaal Expert

De Heer Halleb Abdelaziz, Lid van de Economische Commissie van de UTICA-Union Tunisienne de l'Industrie, du Commerce et de l'Artisanat

Mevr. Jeribi Lobna, Presidente Solidar Tunisie, Oud afgevaardigde van het ANC-Assemblée Nationale Constituante de Tunisie & Rapporteur de Finance Commissie

De Heer Mallouche Mohamed, Directeur bij Deloitte Consulting in Washington, President van de Raad van Bestuur van de TAYP- Tunisian American Young Professionals

MDICI - Ministerie voor Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking

De Heer Meddeb Radhi, President Directeur Generaal van Comete Engineering & Comete International en lid van het Comité Directeur van de CTNCI-Chambre Tuniso Néerlandaise du Commerce et de l'Industrie

De Heer Ouni Adel, Deputy Head of Economic Department bij de Ambassade van het Koninkrijk der

Nederlanden te Tunis

De Heer Ratle Alexandre, President van de AIET - Association des Investisseurs Européens en Tunisie (Vereniging van Europese Investeerders in Tunesië) Mevr. Saidane Amel, Partner Seed Digital Consulting De Heer Saidane Ezzeddine, Financiële Consultant, Oprichter van Directway Consulting

Deze personen worden hartelijk dankgezegd voor hun tijd die zij hebben willen besteden om ons in staat te stellen om informatie te verkrijgen ter verrijking van dit werk.

Onze ambitie is heden om een analyse te maken van het zakenklimaat in Tunesië, de Nederlandse investeerders in Tunesië en de samenwerking met Nederland en dit door middel van de vaststelling van de situatie en het doen van voorstellen voor perspectieven voor de ontwikkeling op korte en lange termijn.

I - ZAKENKLIMAAT

Voor wat betreft het zakenklimaat in Tunesië kan men heden constateren dat de situatie tamelijk ingewikkeld is op economisch, financieel, uitvoerend, wettelijk en sociaal gebied.

1. OP ECONOMISCH EN FINANCIËEL GEBIED

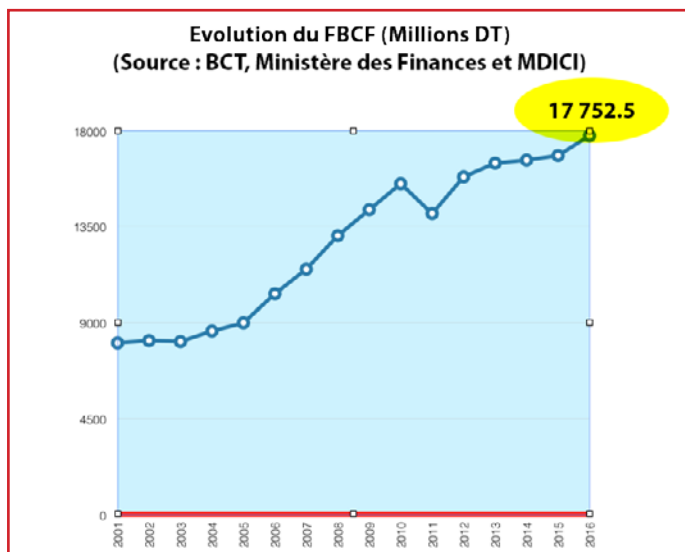
Drie punten dienen te worden vermeld :

- De economische groei, geëvalueerd tegen constante prijzen 2010, zou gehandhaafd dienen te worden in 2016 op een licht stijgende wijze met een jaarlijks percentage van 1,3% tegen 1% in 2015, alvorens te stijgen naar 2,3% en 2,8% in respectievelijk 2017 en 2018 (bron: BCT)
- De consumptie kan worden beschouwd als defekt: De inflatie bedroeg 4.6% in januari 2017, (bron INS) hetgeen een vermindering van de koopkracht veroorzaakt en een proliferatie van de parallelle economie die 50% omvat van de economie, enz.
- De export bevindt zich in problemen: Men constateert een tekort van de maandelijkse gemiddelde handelsbalans in 2016 van 1051,7 miljoen dinar (bron INS) hetgeen o.a. als gevolg heeft een aangeslagen toerisme en sociale onrust in het mijngebied, enz.

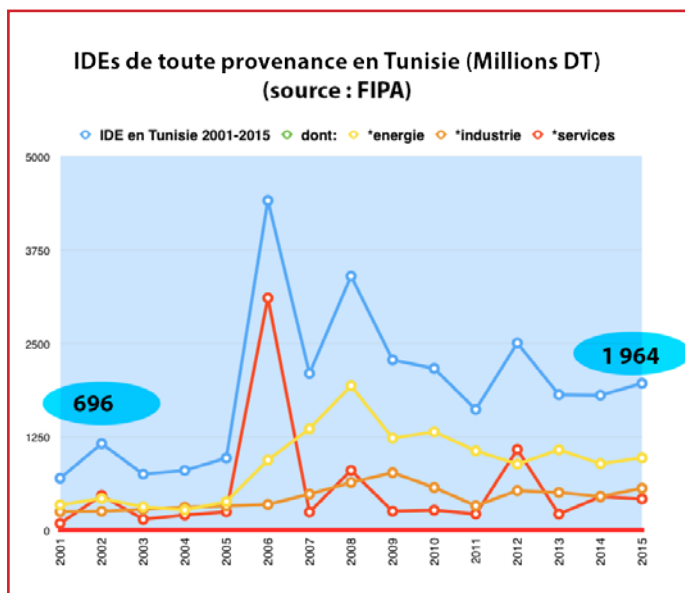
De publieke en privé investeringen en de buitenlandse

direkte investeringen blijven de centrale motor van de groei. In dit verband signaleert men:

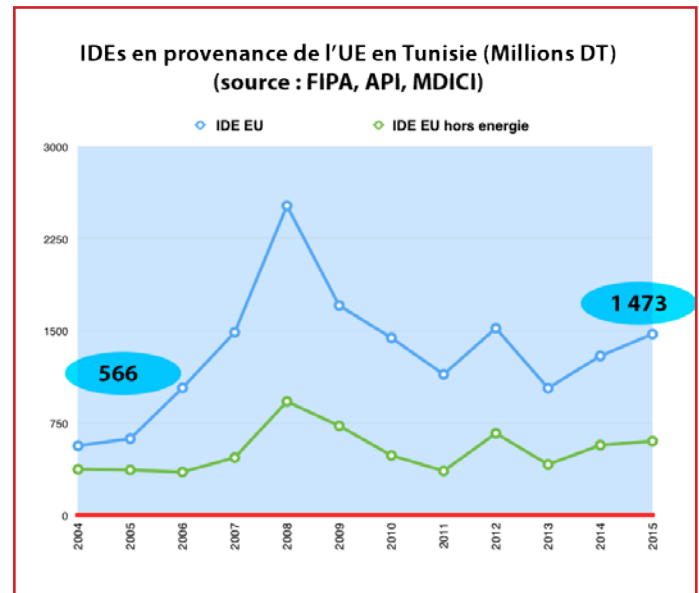
- De inwerkingstelling van de Loi sur les Partenariats Public-Privé (Wet inzake de Publieke-Privé partnerships) op 27/11/15.
- De inwerkingstelling van de nieuwe Code des Investissements (Investeringscode) op 1/4/17 waarvan de decreten voor toepassing worden uitgewerkt.
- De inwerkingstelling van de Loi sur la production d'électricité à partir des énergies renouvelables (Wet inzake de elektriciteitsproductie door middel van de alternatieve energieën) op 11/5/15.
- Ontwikkelingsplan van 2015-2020 wordt uitgewerkt.

De FBCF- Formation Brute de Capital Fixe (Bruto vorming van vast kapitaal) is een gemiddelde verhoging van 1.8% tussen 2012 en 2015 met een versnelling in 2016 (+5.5% in vergelijking tot 2015). De privé investeringen vertegenwoordigen gemiddeld 55,3% van de globale enveloppe gedurende de periode 2001 tot 2016.

Volgens dit tableau merkt men op dat de site Tunesië meer directe buitenlandse investeringen aantrekt dan vijftien jaar geleden. De investeringen met betrekking tot de industrie zijn stationair (gemiddelde van 514 MD 2012-2015).

De site Tunesië trekt meer Europese directe investeringen aan dan een vijftien jaar geleden.

Voor wat betreft het model van de internationale samenwerking constateert men heden dat het model van de jaren 70/80 niet meer actueel is, het begrip offshore bedrijf heeft zijn limiet bereikt.

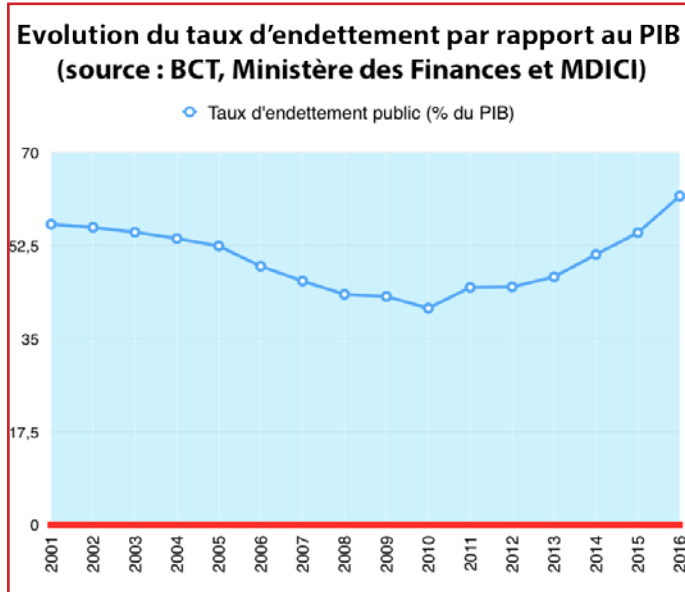
Men merkt ook een zekere mentaliteit op bij de investeerders die de site Tunesië zien als een rentesite op zeer korte termijn rekening houdend met de moeilijkheden die het land heden ondervindt.

Deze renteniersmentaliteit wordt verdubbeld door een onderhandelingsgeest en niet industrieel op lange termijn : De investeringen vinden veel meer plaats in de dienstensektor en de energie dan in de industrie en dit naast een weinig ontwikkeld branding land.

Op het niveau van de staatsfinanciën merkt men een budgettaire tekort op dat wordt geschat op 5,6% van het BIP voor het jaar 2016 (bron: Centre de Prospective et d'Etudes sur le Développement, CPED). Dit budget wordt met name belast door:

- Een zwaar salarisvolume dat 13,7MD vertegenwoordigt met een verhoging van 4,2% in vergelijking tot 2015,
- Een belangrijk volume (2700MD) dat wordt toegekend aan subsidies voor basisproducten, de energie, de elektriciteit en de steun aan de sociale kassen,
- Opdroging van de liquiditeiten aan deviezen van de interbancaire markt,
- Druk van de daling van de waarde van de dinar,
- Ongebreideld beroep op buitenlandse financiering en duizelingwekkende verhoging van de publieke schuld, dat

inflatie veroorzaakt zonder rekening te houden met de betaling van de rente van de voorafgaande leningen (In 2016 is de schuldenlast hoger dan 60% van het BIP, hetgeen werkelijk alarmerend is).

- Het percentage van de schuldenlast van Tunesië is sinds 2011 galopperend met meer dan 60% van de gemiddelde buitenlandse schuld van 2001 tot 2016. Het begrip soeverein verliest aan tempo. Tunesië heeft gedurende de laatste zes jaar 7 plaatsen verloren in vergelijking tot de hoogste rating van Tunesië, verkregen in 2010, alle agencies inbegrepen:
 - «A-» verleend door het Japanse AgencyR&I
 - Verlaging begin februari 2017 van de notatie van FITCH Rating van «BB- » naar «B+ »
 - Waardering van het IMF dat zich aansluit bij FITCH en zijn getoonde bevreemdheid (fiscale maatregelen ingebracht door het LF 2017 onvoldoende, bescheiden om het budgettaire tekort te verminderen).

Ondanks dit alles blijven de internationale instituten tamelijk zelfverzekerd met betrekking tot het zakenklimaat in Tunesië (OCDE, enz.)

Imago van een dubieus land

Indien Tunesië wordt beschouwd als de eerste Democratie van de Regio en van de Arabische Wereld, dat beschikt over een vijver van erkende competenties, is het niet minder waar dat het land eveneens een verarming van de binnenlandse regio kent door een gebrek aan infrastructuur, begeleiding en investeringen met een werkelijke degeneratie sinds de Revolutie hetgeen een ernstige situatie creëert van een slecht bestaan, onvermogen en ernstige ontevredenheid.

Geslaagde acties voor communicaties.

Dankzij o.a. de Internationale Conferentie ter ondersteuning van de economische en de duurzame sociale ontwikkeling van Tunesië, TUNISIA 2020, is Tunesië erin geslaagd een nieuwe positie te verwerven op de kaart van de internationale investeringen. Voortaan is de site Tunesië wederom aantrekkelijk geworden voor de buitenlandse investeerders en heeft steeds meer een betere pers in de internationale media :

- Een concurrerende economie (Rapport «Doing Business 2016» van de Wereldbank: Tunesië op de 74ste plaats van 189 landen)
- Gunstige bestemming voor de IDES
- Geografische positie en open naar het buitenland
- Toepassingsgerichte infrastructuur
- Vijver van competenties en strategie van digitalisatie in uitwerking

CONCLUSIE

Tunesië beschikt over een structureel veerkrachtige economie met duidelijke capaciteiten om periodes van crises te

kunnen overbruggen : landbouwhulpbronnen, infrastructuur, competenties in de geavanceerde sectoren, enz. ondanks dat zij op conjunctureel gebied belast is door de publieke financiën in crisis.

Er dient overigens opgemerkt te worden dat bepaalde maatregelen om de crisis van de publieke financiën te confronteren, waaronder de « Contributie van 7.5% » weinig worden gewaardeerd ondanks dat deze ook worden toegepast in andere landen. Deze maatregelen verdienen een betere communicatie teneinde een eventueel schadelijke impact te vermijden zoals het mogelijke vertrek van enkele offshore bedrijven gedurende het 2de semester van 2017 afgeschrikt door deze financiële eisen en aangetrokken door de verwachte herindustrialisering van een Europa in crisis.

2. OP UITVOEREND GEBIED

Wordt gekenmerkt door verscheidene constateringeregeringen die steeds wisselen;

- Schadelijke impact van de onderhandelingen tussen de politieke partijen en de instabiliteit van de Regeringen op de economie en de publieke financiën;
- Governance van de Administratie;
- Beleid als brandblusser en vermeerdering van de projecten;
- Vertragingen in de Delivery;
- Verwarring van de rollen en een veelheid aan counterparts voor de investeerder (FIPA/CEPEX/APII, Ministeries enz)

Van de andere kant is de hoop toegestaan aangezien het veiligheidsklimaat in Tunesië aanzienlijk is verbeterd en dat de zittende Regering van de Nationale Unie zijn capaciteit heeft bewezen met het succes van Tunisia 2020 om verscheidene landen en potentiële investeerders aan te trekken, met name uit Europa, de andere zijde van de Atlantische Oceaan en Australië

3. OP WETTELIJK GEBIED

Alhoewel de uitgevaardigde Constitutie voortvloeit uit een brede consensus en de basis legt van een werkelijke democratie dient niettemin de overbelasting gesignaleerd te worden van de Agenda van de Constituerende Vergadering van de Volksvertegenwoordigers door procreatieve teksten. Vanwege de consensus noteert men tevens de afwezigheid van een globale visie en strategie en men constateert dat de outputs (uitgevaardigde teksten) niet aan de verwachtingen voldoen van de inputs.

Hieraan dient worden toegevoegd de uitzonderlijk lange termijnen voor de ratificering van de wetsteksten. Als voorbeeld moge dienen :

- Constitutie: 3 jaar die veel hebben gekost voor de economie van het land en die de investeringen hebben afgeremd (periode van afwachtendheid)
- Investeringscode: enkele jaren
- De economische urgentiewet in behandeling?
- Plan de développement 2016/2020 in behandeling
- Wet inzake de alternatieve energieën: 5 à 6 jaar

4. OP SOCIAAL GEBIED

Ondanks de afbrokkeling van de waarde van het werk, de sfeer van voortdurende claims en de volharding van de sociale bewegingen noteert men in het algemeen een kalmering van de sociale situatie zelfs indien deze nog precair blijft. De dialogen tussen de syndicaten, de bedrijven en de publieke instellingen blijven bedwongen.

De Revolutie schijnt heilzaam te zijn geweest, vooral voor de werknemers, in het bijzonder die van de publieke sektor. De KONING.

(Return on investment of Retour sur investissement in het Frans) van de Revolutie heeft nog niet plaatsgevonden in de binnenlandse regio van het land (Sidi Bouzid, Gafsa, Kasserine, enz.)

De nieuwe «sociale» dimensie post revolutie verandert ingrijpend het business model van de bedrijven (ongeveer +5% van de salarisomvang per jaar) doch de werkelijke sociale problemen van de Revolutie zijn nog niet aan bod gekomen

II – ZAKENKLIMAAT IN TUNESIE EN PERSPECTIEVEN VOOR DE ONTWIKKELING OP KORTE EN LANGE TERMIJN

Wat zijn de perspectieven voor de ontwikkeling op korte en middellange termijn?

Het gaat hier om de vertaling van het « Accoord van Carthago » dat de levende dynamiek van het land heeft kunnen verenigen op economisch en financieel gebied, zoals de volgende peilers :

1. Verbetering van de Delivery van de consensus van de levende dynamiek van het land: Partijen, Uitvoerende macht, Wettelijke macht, Maatschappij enz. zoals de verkorting van de termijnen voor de beantwoording van bepaalde urgente voorstellen van de ARP. Idem voor de publikatie van bepaalde dekretten.

2. Het uitvoeren van een pragmatische diagnose van de actuele economische moeilijkheden en van de publieke financiën en inwerkingstelling van een Plan voor Consensuele Structurele Bjsturing op korte termijn. Men dient met name te denken aan onmiddellijke acties zoals:

- De overdracht van de in beslag genomen bezittingen of de verkoop van de niet strategische participaties van de Staat
- Investerings in het bijzonder in de regionale gebieden
- De dynamisering van de PPP projecten
- Het beheer van het salarisvolume, publieke sektor
- Vermindering van de subsidies voor brandstoffen...
- Verhoging van de fiscale opbrengsten
- Verlaging van de uitgaven van de Staat in het algemeen enz.

3. Nadenken over een grotere inbreng van de Tunesische diaspora in het buitenland (Opvolging van Tunisia 2020, platform van projecten en ideeën) en versterking van de economische diplomatie, met name door staatsbezoeken (Italië, Duitsland, Nederland, Luxemburg en België).

4. Verbetering van de strategie voor Internationale

Samenwerking : Meer beroep doen op de Tunesische expertise die aanwezig is in de regionale en internationale instellingen (ATCT - Agence Tunisienne de Coopération Technique). Men kan eveneens denken aan een betere valorisatie van de Tunesische competenties in multinational en offshore bedrijven.

5. Inzetten op de innovatie ter begunstiging van de regionale implicatie (micro finance, digitale financiën, enz.)

6. Ontwikkeling van het imago van het land en de nationale en internationale communicatie.

7. Uitvoering van de grote hervormingen : fFiscaliteit, investeringen, opvoeding, gezondheidszorg, regionale administratie, decentralisatie enz.

8. Uitvoering van een hervorming van de Administratie : Ministeriële samenvoeging, digitalisatie en aanwijzing van counterparts ten behoeve van de investeerders. Opstelling van een leadership programma in de nieuwe wereldorde die wordt gekarakteriseerd door een galopperend protectionisme en een toegenomen concurrentie, een Europa dat zich industrialiseert enz.

9. Nadenken over een nieuw model voor ontwikkeling/Plan, Met een tienjarig perspectief met een gehele integratie van het achterland.

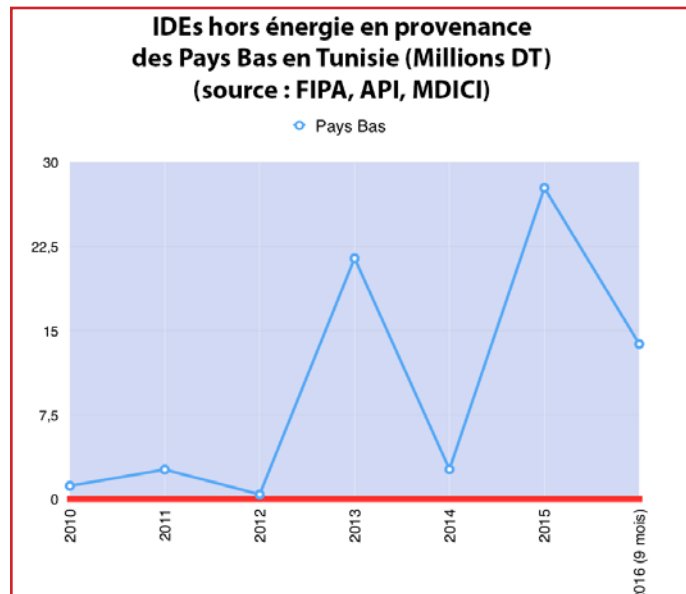
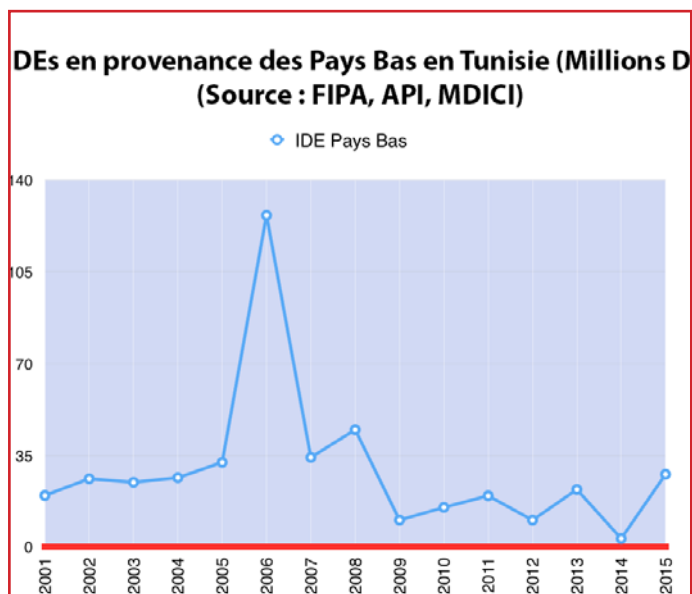
10. Nadenken over een model voor de internationale samenwerking, gebaseerd op een meer risicovolle benadering m.b.t. de winst MT

En de integratie van nieuwe mechanismen voor de samenwerking zoals de co-productie.

11. Uitbreiding van de ruimte dimensie:

Tunesië meer mobiliseren als platform Euro-Mediterraan met akkoorden zoals ALECA of andere (Tunesië/Maghreb, Tunesië/Afrika enz...)

III – NEDERLANDSE INVESTERINGEN EN SAMENWERKING

Men onderstreept dat de Nederlandse directe investeringen buiten de energie tussen 2013 en 2015 een gemiddelde bedragen van 17.26 MDT, dat wil zeggen 3.4% van het totaal aan Europese directe investeringen, hetgeen het Koninkrijk der Nederlanden plaatst als zesde Europese investeerder in Tunesië in 2015.

Année	2013	2014	2015
Nombre d'entreprises	79	79	82
Emplois	11197	11384	12981

Opgemerkt dient te worden dat het aantal Nederlandse bedrijven in Tunesië werd verhoogd met +3.8% tussen 2014 & 2015 waardoor de werkgelegenheid is toegenomen (+14% tussen 2014 & 2015). Dit toont aan dat de Nederlandse bedrijven trouw zijn aan de Site Tunesië voor en na de Revolutie, situatie die gehandhaafd dient te worden gedurende het 2de semester van 2017

De investeringen en de samenwerking betreffen voornamelijk 9 prioritaire sectoren, te weten : Waterbeheer, Logistiek van de Administratie en zakenbeheer (MBA), Landbouw, Creatieve Industrie, de Wetenschap van Geografische Informatie, de Hi Tech, de Energie en de Chemie.

Sectoriële verdeling.

Direkte investeringen buiten de energie vanuit Nederland in Tunesië (Miljoen DT)

(Bron: FIPA)

Secteurs	2013	2014	2015	2016*
Agriculture	7,152	-	1,362	12,377
Total	7,152	-	1,362	12,377
Agro-Alimentaire	6,977	1,26	13,54	0,035
Chimie et Caoutchouc	0,358	-	1,902	0,675
Electrique et Electronique	6,17	0,529	8,039	0,328
Industries diverses	-	-	-	0
Mécanique, métallique et métallurgique	-	0,006	0,005	0,105
Textile et Habillement	0,579	0,852	0,131	0,048
Total	14,083	2,647	23,617	1,19
Autres services	-	-	2,673	8,6
Etudes et conseils	0,077	-	-	-
Services Informatiques	-	-	-	4,37
Total	0,077	-	2,673	12,97
Total général	21,312	2,647	27,652	26,537

IV – SAMENWERKING TUNESIE/NEDERLAND

Deze samenwerking vond plaats in het kader van verscheidene programma's.

Tot op het eind van het jaar 1990 kende de Tunesisch-Nederlandse samenwerking twee instrumenten, te weten het programma ORET en het programma van de omzetting van de schuld. Deze samenwerking werd betrokken bij de realisering van belangrijke milieuprojekten en de promotie van de vrouw. Men dient heden melding te maken van het feit dat Tunesië niet ontvankelijk is voor het programma van de omzetting van de schuld om redenen van de socio-economische vooruitgang die in Tunesië werd gerealiseerd en die werd beschouwd als een voldoende ontwikkelingsniveau.

Het Programma Matra-Sud is een programma ten gunste van de democratische overgang in de Arabische wereld 2012-2015 en de interventiedomeinen zijn: De mensenrechten, steun aan het democratische proces, steun aan de veiligheidssector evenals de cultuur en het toerisme.

Er zijn echter obstakels die de ontwikkeling afremmen van deze samenwerking, zoals:

- De vrije circulatie (probleem van de verkrijging van visas).
- Reisadviezen/ongunstige veiligheid in Tunesië.
- Zwakke Nederlandse deelname aan economische manifestaties en aan openbare aanbestedingen.
- Gebrek aan bilaterale financieringsmechanismen voor samenwerkingsprojekten.
- Andere Europese, Anglo-Saksische, Aziatische landen interesseren meer de Nederlandse investeerders.

V – OP WELKE WIJZE DIENEN DE INVESTERINGSPERSPECTIEVEN TE WORDEN ONTWIKKELD?

Met het oog op de uitroeiing van deze problemen dienen diplomatieke en gouvernementele inspanningen te worden aangewend voor het opheffen van de reisadviezen en voor de vrije circulatie. Wij adviseren eveneens de economische success stories post Revolutie goed te belichten. Teneinde de Nederlandse directe investeringen te stimuleren dient men eveneens te denken aan de identificatie van investeringssegmenten in de 9 prioritaire sectoren en anderen zoals de textiel en confectie en de technische textiel,

de elektrische en elektronische sectoren, de mechanische-metaal- en metallurgie sectoren.

Wij kunnen tevens suggereren de investeringen te oriënteren naar de segmenten in de landbouwsector en gebruik te maken van de opportuniteiten voorgesteld door de ALECA.

Er bestaan ook voorbeelden van andere segmenten voor de Nederlandse investeringen, te weten:

- De productie van grondstoffen voor de totale exportbedrijven (Tunesië importeert jaarlijks voor meer dan 5 miljard dinar aan grondstoffen).
 - Valorisatie van talrijke reservoirs van silicaten van goede kwaliteit in Tunesië.
 - Valorisatie van talrijke gipsreservoirs van goede kwaliteit in Tunesië.
 - Investerings in Tunesië in de waardeketens die zijn verbonden met de Europese markten.
 - Investerings in de equipment voor de productie van componenten voor de thermische zonnecentrales volgens de technologie CSP.
 - Investerings in de productie van zonneenergie voor de export naar Europa met de CSP technologie . Tunesië is in staat volgens deze technologie verscheidene honderden GW te produceren, d.w.z. het equivalent van de totale Europese consumptie aan elektriciteit!
- In dit verband herbevestigt de CTNCI, voorstellingskracht en facilitator, zijn volledige steun aan de ontwikkeling van deze segmenten en aan alle contacten en/of interventies bij de betrokken autoriteiten.

Mail : ctnci@planet.tn

Site : www.tunidutch.com , Tél : +216 71 885 442

De Heer Mongi Goaid: Secretaris Generaal : +216 98 33 72 55

Teneinde af te sluiten herneem wat

Jean JAURÈS heeft gezegd in zijn Uittreksel van zijn Toespraak tot de Jeugd « **Extrait du Discours à la Jeunesse** », **Albi 1903 "De moed betekent niet om zijn wil over te leveren aan het toeval de de indrukken en de krachten ; doch in de onafwendbare uitputtingen de gewoonte van het werk en de actie te bewaren"**

en

ZE de Heer Minister Fadhel Abdelkafi, november 2016 **"Ons levenslot is in onze handen"**

Bijlage 5

ZE Fadhel Abdelkefi,

Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking

Excellentie, de Heer Minister,
De Heer President, de Heer Secretaris
Generaal,
Dames en Heren,
Beste vrienden,
Allereerst als introductie zal ik niet
onze vriendin Ines Hallab benoemen
voor de marketing van Tunesië. Aldus
een schets van de situatie zonder
dubbelzinnigheid, zonder geen enkele
terughoudendheid met betrekking
tot de kritiek van ons economische
systeem. Ongelukkigerwijze heb ik
geen concrete voorstellen gezien, men
heeft zich beperkt tot de algemene
beschouwingen. U kent inderdaad de
situatie van het land, het is niet van
groot belang onze tegenspoed naar
voren te brengen.
Men zou zich echter moeten
concentreren op de nabije toekomst
en ons aan het werk zetten en in ons
potentieel geloven. Dit is mijn leitmotiv
sinds ik lid ben van deze Regering.
Door steeds maar dagenlang, weken-
en maandenlang te zeuren over onze
desastreuse situatie zullen wij deze
jonge democratie niet van dienst zijn.
Wij dienen overigens ook terug te
komen op de waarheden die als volgt
zijn: Het Tunesië van Bourguiba is
het Tunesië dat investeert in het
onderwijs, de gezondheidszorg en
de Tunesische vrouw in de gelijkheid
van kansen met de middelen die
wij hadden. Het Tunesische leger
dat een Republikeins leger is heeft
er nooit over nagedacht om een
strijdkracht te worden met zware
wapens die wij onlangs tegen hoge
prijzen hebben moeten aanschaffen
tegen de marktcondities in een quasi
algemenesfeer van onverschilligheid.
Er dient eveneens aan herinnerd te
worden dat wij 1,5 miljoen van onze

Libische broeders hebben ontvangen
in uiterst moeilijke omstandigheden
voor de financiering van ons land.
Maar en het is tamelijk uniek om
te signaleren dat wij het enige
land zijn dat geslaagd is met zijn
Revolutie zonder geweldadigheid
en wij hebben een gecompliceerde
periode doorgemaakt waarbij ieder
van ons een stap naar de ander heeft
gemaakt hetgeen onwaarschijnlijk
was tussen de islamisten die worden
beschouwd als conservatief en auto
geproclameerde democraten.
In ieder geval zijn wij heden in de fase
gearriveerd alwaar wij een Regering
hebben van Nationale Eenheid waar
liberalen, conservatieve syndicalisten
allen deelnemen aan de Ministerraad,
voorzeten door het jongste Hoofd
van de Regering in de Arabische en
Islamitische wereld die slechts 40 jaar
oud is. Er is dus veel hoop. Het is waar
dat de publieke financiën zich in een
zeer gecompliceerde situatie bevinden
maar alvorens door te gaan en het
moreel te laten zakken dient men
vragen te stellen inzake de redenen
die tot deze situatie hebben geleid.
We zijn hier aangekomen en ik verwijt
niets aan de voorgaande Regeringen,
daar diegenen die Tunesië in de
post revolutionaire periode hebben
geleid hebben in eerste instantie de
publieke financiën in een zeer goede
situatie aangetroffen, we hadden een
technisch budgetair overschot daar er
veel geld aanwezig was in de Centrale
Bank. Doch rekening houdende met
de sociale spanningen post Revolutie
had geen enkele andere Regering veel
anders kunnen doen dan hetgeen
is geschied. Wij zijn aangevangen
met te gebruiken wat we vonden.
Enorme recrutering in de publieke

sektor, verhogingen zonder eind met
de syndicale centrales, bij aankomst
hebben wij ons budget geëxplodeerd.
Wat er in dit land is geschied is zeer
eenvoudig te schetsen : wij hebben
een politiek van budgettaire expansie
aangewend toen alle motoren van
de economie stilstonden. Resultaat
hiervan : we zijn uitgegaan van een
budget van 6 miljard dinar in 2010
naar een budget van 32 miljard dinar
toen alle motoren van de economie
quasi stilstonden. De motoren waren
het fosfaat, de aardolie, het toerisme,
de investeringen, het zakenklimaat
enz...

Heden bevinden wij ons in een situatie
dat de Tunesische Staat 8,5 miljard
dient te herfinancieren om het budget
van het jaar 2017 af te ronden.
Gelukkigerwijze was naar onze mening
onze uitweg naar de internationale
markten een sukses, ondanks alle
kritiek. Deze Fund Rising werd met
brio geleid door de Minister van
Financiën en de Centrale Bank en
heeft ons in staat gesteld 850 miljoen
Euro te verkrijgen, t.w. 2,1 miljard dinar
over 7 jaar met een vast percentage en
een aflossing
in fine, zelfs indien er enkelen zijn die
van mening zijn dat de aflossing in fine
geen goede manier is.
In ieder geval zijn wij verplicht om op
deze wijze door te gaan behalve indien
wij stilstaan om twee seconden na te
denken. Ik breng u in dit verband op

de hoogte van het antwoord dat ik heb gegeven aan een afgevaardigde van het ARP tijdens een sessie die tot laat in de nacht heeft geduurd toen hij mij zei: « Wat doet u met dit land? Tot wanneer gaat u de schuldenlast verhogen? » terwijl ik een lening presenteerde van 30 jaar met 15 jaar gratie tegen een percentage van 0,6% dus praktisch een quasi gift.

Ik die gaarne de cijfers afrond heb geantwoord aan deze afgevaardigde op een heel eenvoudige wijze op de volgende manier. Rekening houdend met een Staat die van zijn inkomsten slechts de salarissen, de funktionering van de Staat en de aflossing van de schuld kan voldoen zou men het daarbij kunnen laten en niet meer tot leningen overgaan maar « u dient te beseffen dat in dit geval er geen investeringen meer kunnen worden gedaan ». Ik geloof dat hem dat in een slag heeft gekalmeerd want het was een kruideniersberekening die men soms beter kan maken dan een gecompliceerde uitleg. Weten te rekenen als een goede kruidenier is een voorwaarde alvorens de staatszaken te beheren.

De situatie is deze. We kunnen onze tijd doormaken met het opsommen van onze problemen: de syndicaten zijn onmogelijk, de Tunesiër wil niet werken, de Tunesiër is een tegenspreker enz...

maar dit is slechts zelfhekeling. Ik ben van mening dat tussen zelfverheerlijking en zelfhekeling de waarheid zich in het midden bevindt. Het overkomt mij ook om te deprimeren maar ik kan ook heel gelukkig zijn omdat ik Tunesische industriëlen en buitenlandse industriëlen ontmoet die tevreden zijn om zich in Tunesië te bevinden. Gisteren was ik nog in een aeronautisch park en ik kan u zeggen dat alle industriëlen die ik heb ontmoet zeer verheugd zijn in Tunesië.

Een van de kritieken in de presentatie is de fiscaliteit van 7,5% maar 7,5 op de bottom line (d.w.z. de netto winst) van een offshore bedrijf is een overzichtsvermogen, wij weten allen dat deze bedrijven in fine de winst behalen die zij wensen. Enkelens wilden dat wij dit percentage tot 0% verlagen zoals Marokko (dat ervan profiteert dat Tunesië op zijn knieën

ligt om het af te maken). Toen wij deze Wet wilden laten uitvaardigen heeft de Constituerende Vergadering van Volksvertegenwoordigers (Assemblée des Représentants du Peuple (ARP) geweigerd. De offshore bedrijven bevonden zich in een totale ontreddeiding want in zeer weinig tijd hebben zij hun fiscaliteit zien stijgen naar 10 %, daarna een belofte om dit terug te brengen naar 0% om uiteindelijk een stijging te bereiken tot 17%. Wij hebben getracht om hen dit uit te leggen door hen te zeggen dat dit cijfer niet substantieel hun zaken zal veranderen en dat zij het kunnen beschouwen als een deelname van hun kant aan deze jonge democratie, temeer daar zij sinds decennia hebben kunnen profiteren van een veel voordeliger situatie. De meerderheid onder hen werd hiervan overtuigd.

Het is mij moeilijk om tegen een constatering in te gaan waarover iedereen akkoord is. De publieke financiën bevinden zich in grote moeilijkheden doch wij dienen te sprekenover dit jonge land dat het meest simpel is om op te lossen indien men vergelijkingen trekt met gelijklopende landen. Allereerst is het land dat zich het minst zwaar in financiële problemen bevindt. Wij hebben grosso modo tussen 25 et 30 miljard dollar nodig. Vervolgens is het geval van Tunesië het geval met de grootste politieke impact. Hieraan kan worden toegevoegd dat wij door onze cultuur Afrikanen zijn, Arabische Mohammedanen, doch ook Mediterraneanen. Wij staan zeer dichtbij de grote waarden van Europa met dien verstande dat ik aan een Europese Commissaris, die mijn verzoeken wilde kennen, heb geantwoord in Europa te willen integreren. Voor wat betreft de criteria voor toelating met betrekking tot de democratie en de mechanismen van de mensenrechten, het verbod van martelingen enz. komt Tunesië overeen met al de waarden waaraan de Europeanen belang hechten. De Heer Ambassadeur heeft gesproken over oprechtheid, direkt zijn en opbouwend en ik denk dat we dit allen wensen. Wij zijn een klein land van 11 miljoen personen doch een land met

de beste ingenieurs, de beste artsen en de beste technici in Afrika. Ons land blijft ontegenzeggelijk de meest concurrerende site van Noordafrika en dit is geen chauvinisme daar er cijfers zijn die dat bewijzen. Wij hebben een munt die is gedevalueerd op een niet administratieve manier en de Centrale Bank heeft volop zijn rol gespeeld en wij dienen hen te feliciteren want wij hebben geen munt verdedigd om de Tunesische ego te bewaren.

Onze munt is gedevalueerd, wij zijn nu financieel nog meer concurrerend want we bevinden ons dicht bij Europa met wie wij handelstradities onderhouden. Wij hebben ook onze gehele logistiek geregeld. Wij hebben een zeer diep bassin van arbeidsplaatsen hetgeen niet het geval is in de aangrenzende landen. De verhouding prijs/kwaliteit van onze witte boorden (ingenieurs, artsen, technici enz.) is beter dan die van verscheidene andere landen die het tegendeel beweren.

Overigens heeft de Top 2020 aangetoond dat indien men de taal van de waarheid spreekt wij 15 miljard hebben kunnen binnenhalen die wij getekend hebben. Wij zijn tevens doende om te onderhandelen over 19 extra miljard met het IMF en de Centrales enz... hetgeen niet simpel is maar wij zijn immer optimistisch gebleven.

Onze crisis kan simpelweg worden gedefinieerd als volgt: Hier een land dat is geconfronteerd met het stilvallen van alle motoren voor de groei, dat wil zeggen we hebben de bodem bereikt en behalve indien wij gaan graven kunnen wij slechts opleven en wij kunnen veel sterker en veel sneller opleven maar we dienen erin te geloven.

Alle cijfers van de uiteenzetting waren goed doch ik zou een meer positief imago van dit land willen geven en van hoop. We hebben tijd nodig en geen enkele Regering heeft de tijd gehad om werkelijk zijn politiek voor economische ontwikkeling in werking te stellen. Wij geven ons anderhalf tot twee jaar om aan te tonen dat Tunesië een land is dat weer kan opkomen en deze keer kan opleven met een enorme bonus, d.w.z. de vrijheid en de democratie. Dank u allen.

HET DEBAT

MR LOTFI CHAIBI, LID VAN DE KAMER

Ik denk dat Tunesië weer opkomt. Iedereen hier feliciteert de Conferentie 2020 en ik permitteer mij om de Minister te feliciteren, hij is een van de initiatiefnemers geweest. Er is tevens de nieuwe Wet inzake de Grote projecten die in aantocht is. Ik zeg dank aan Mevr. Ines Hallab voor haar goed voorbereide presentatie.

Ondanks alle moeilijkheden die het land heeft ondervonden zijn er sterke punten die groots zijn. Het eerste punt is de betrouwbaarheid van de financiële plaats van Tunis: tijdens de extreme evenementen van de Revolutie werd geen enkele bank, geen enkel loket gesloten, geen enkele rij voor de loketten. De beurs, de CMF en de Centrale Conservator hebben een belangrijke rol gespeeld en ik denk dat deze stabiliteit een troef is die naar voren dient te worden gebracht om aan alle lokale instanties en aan iedereen te laten weten dat de financiële plaats van Tunis een

betrouwbare plaats is.

Voor wat betreft concrete voorstellen kunnen wij terugkomen op het Wetsontwerp die de grote marktoperaties gaat faciliteren. Ik denk dat de meerderheid van de Europese buitenlandse bedrijven, met name de Nederlandse, Duitse, Franse, Italiaanse en Belgische bedrijven, bestaat uit kleine en middelgrote bedrijven en moedige ondernemers, mensen die hun land verlaten om hun zaken te lanceren. Mensen zoals deze kunnen slechts het vertrouwen hebben van bankiers en financiers. Maar deze bedrijven zijn in het algemeen van menselijke grootte die niet zijn genoteerd bij de Europese beurzen of de beurs van Tunis. Het zijn echter bedrijven die plannen hebben voor investeringen doch die enorme moeilijkheden ondervinden om financieringen te vinden, zowel bij de banken als de beurs. Wat ik wens te bepleiten is dat de offshore bedrijven genoteerd kunnen worden bij de Beurs van Tunis teneinde het verwerven van fondsen te faciliteren. Dit kan in Euros zijn, in Dollars of in multi deviezen want dit zijn moedige ondernemers, mannen en vrouwen, en wij zouden hen de mogelijkheid dienen te geven vanuit Tunis om mogelijkheden te scheppen in Afrika of de Maghreb. Ik denk dat de Amerikaanse en Chinese fondsen zeer gemotiveerd zullen

DE HEER SAMI BEN YAHIA

VERTEGENWOORDIGER GROUPE ASTRAL

Ik zou graag enkele problemen naar voren brengen waarmee wij worden geconfronteerd teneinde te trachten deze te vereffenen zowel ten gunste van ons als voor gelijklopende bedrijven. Het bedrijf heeft 5 miljoen dinar geïnvesteerd gedurende 3 jaar. Wij gaan vooruit en wij bezitten heden

een gedeelte van Astral Maroc daar ons bedrijf zeer efficiënt is geweest en wij danken hiervoor de Nederlandse partners. Wij worden echter geconfronteerd met enkele procedure problemen d.w.z. al hetgeen te maken heeft met de bureaucratie van de administratie. Wij hebben zojuist een concreet voorbeeld voorhanden dat enkele weken geleden is voorgevallen. De Nederlandse douane heeft onlangs zijn stempel veranderd. Om de douane hiervan op de hoogte te stellen werd het dossier in eerste instantie via de Europese Gemeenschap naar de vertegenwoordiging van de EU te Tunis verzonden, daarna naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken die het Ministerie van Handel en het Ministerie van Financiën heeft geïnformeerd om uiteindelijk te belanden bij de douane. Dit heeft ons veel geld gekost omdat de opslag bij de douane het bedrag had bereikt van 300 duizend dinar. Een oplossing hiervoor is welkom.

DE HEER HABIB MILED,

VTL

We hebben zojuist in de presentatie vernomen dat de offshore buiten adem raakt. Men dient hiervoor de redenen te begrijpen, er heeft een Revolutie plaatsgevonden, terroristische acties (Sousse, Bardo, de bus van de presidentiële garde), allerlei soorten sociale protesten, afwezigheid van een

Investeringscode enz. Helaas heeft deze sector geen enkele steun ondervonden, terwijl deze de enige is die Tunesië kan helpen.

Er bestaat tevens een probleem met betrekking tot de algemene stemming. De Heer Minister heeft gezegd dat de tijd geen waarde heeft in Tunesië. Ik ga u een anekdote vertellen om u een idee te geven inzake de problemen van de exporteurs aangezien ons bedrijf er deel van uitmaakt. Het bedrijf VTL is een geïntegreerd bedrijf die van de draad uitgaat om een eindproduct te produceren en wij verkopen

o.a. stoffen voor de export. Ten behoeve van een van onze klanten, een multinational, hebben wij een container met stoffen geëxporteerd naar Thailand. Deze bestelling was onvoldoende en de klant heeft verzocht om een aanvulling van 700 m (9 rollen stoffen) per vliegtuig te zenden. Wij hebben de goederen op zaterdag naar het vliegveld gebracht, een functionaris heeft de export geblokkeerd. Hij heeft verzocht om de initiële goedkeuring om na te gaan of wij toestemming hebben om stoffen kunnen exporteren. Op maandagmorgen heb ik getracht om de situatie te deblokken maar mijn contacten hebben niets kunnen bereiken want de douanebeambte had bij zijn vertrek het dossier in een afgesloten lade achtergelaten opdat niemand het in zijn plaats kon afhandelen. De goederen konden pas op woensdag vertrekken nadat wij de verkregen goedkeuring in 1981 hadden gepresenteerd en dat wij aan it verhaal is dat deze persoon de goederen niet eens heeft gecontroleerd. Moraal van het verhaal: In plaats van de export als een trots te beschouwen ondervindt men allerlei soorten belemmeringen. Hetgeen ontbreekt is de wil om vooruit te gaan en een gunstig klimaat in het algemeen.

DE HEER. KHALIL BEN AMMAR

LABORATOIRE PHARMACEUTIQUE ADWYA

Ons bedrijf exporteert weinig doch importeert veel. De vraag die ik stel is geadresseerd aan de Heer Minister die een aantal maatregelen heeft genoemd, met name leningen ter ondersteuning van de betalingsbalans. Dient men er rekening mee te houden, Mijnheer de Minister, dat deze leningen de dinar ondersteunen

of dient men een daling te verwachten ten opzichte van de Euro?

DE HEER. SAHBI MAHJOUR

SOCIÉTÉ SADIRA

Wij grijpen deze gelegenheid aan om onze relaties met Nederland en de geboden mogelijkheden voor samenwerking op het gebied van de landbouw naar voren te brengen die laatstelijk een evolutie ondervinden. Tunesië heeft een heel groot productiepotentieel, Nederland is de grootste draaischijf voor

landbouwproducten, zowel voor de import als de export en daar denk ik dat er mogelijkheden zijn voor samenwerking die erg weinig worden geëxploiteerd omdat Tunesië nog

weinig bekend is in Nederland. Een week geleden op de grootste vruchtenfair van Berlijn heb ik Nederlanders uitgenodigd om ons te bezoeken, zij hebben geweigerd. Het is noodzakelijk om ons imago te verbeteren. En daarom doe ik een beroep op u opdat een delegatie naar ons toekomt zodat wij hen kunnen laten zien wat wij kunnen doen in Matmata, in Thala, in Sidi Bouzid enz...waar er een enorm potentieel is voor de ontwikkeling en waarbij onze Nederlandse vrienden ons kunnen helpen. Ik kan exacte data voorstellen, april-mei voor het zuiden van Tunesië. Zoals is geschied met onze vrienden uit Noord Europa en de Scandinavische landen met wie wij zijn begonnen te handelen zodra zij ons hebben bezocht en onze capaciteiten hebben kunnen constateren. Dit is een officiële uitnodiging die wij lanceren aan onze partners. Ik wens eveneens te spreken over de ALECA en ik smeed de Regering om snel te handelen. Elke dag die voorbijgaat staan we meer achter bij onze vrienden Marokkanen en zijn we steeds minder concurrerend aangezien sinds enkele tijd onze producten naar Europe sterk worden belast, hetgeen niet het geval is voor Marokko. Veel bedrijven zijn aan het migreren. Het is dus urgent en degenen die aarzelen voor wat betreft de opening van de markt dienen overtuigd te worden, want de opening van de markt betekent investeringen en ontwikkeling enz.

Dit is eveneens een beroep dat ik doe opdat de Regering en de Europese Unie zich zo snel mogelijk aan tafel zetten en alle betrokkenen laten deelnemen teneinde een vrijhandelsakkoord te bewerkstelligen zoals met Egypte en Marokko. Wij hebben 5 jaar geleden een Nederlandse delegatie ontvangen en ik herinner me dat er aanmoedigende mechanismen bestonden tussen Tunesië en Nederland. Ik weet niet of deze nog steeds bestaan en of het niet het moment is om deze te herlanceren. Ik zou willen beëindigen met de presentatie van twee projecten, het eerste is een associatief project dat ik aan de Heer Mongi Goaid overlaat om een betere uitleg te geven en een tweede project van 2,5 miljard dinar en dat bestaat uit de oprichting van een universiteit en een ontwikkeling op industrieel-, landbouw- en milieugebied enz.

MEVR. AMEL SAIDANE

ONDERNEMER OP DIGITAAL GEBIED

Mijn opmerking betreft de digitale transformatie in Tunesië en in Europa. Het is een nieuw business model dat wordt gecreëerd, gebaseerd op platform economieën zonder grenzen. Men spreekt niet meer over documenten die getekend dienen te worden of de verificatie van diploma's. Wat is

de positie van Tunesië met betrekking tot een Europa dat zich transformeert? Het is misschien urgent om te denken aan een serieuze overpeinzing met betrekking tot de positie van Tunesië ten opzichte van deze transformatie en waarom niet de integratie van Tunesië in deze nieuwe golfbeweging.

DE HEER MEHDI BEN ABDALLAH

PRESIDENT VAN DE TUNESISCH-BRITSE KAMER VAN KOOPHANDEL

Ik wens juist te profiteren van de gelegenheid om te insisteren op het belang van de handelsdiplomatie en de noodzakelijke synergie tussen de verschillende organisaties voor de promotie van Tunesië. Mijn vraag is op welke wijze de Gemengde Kamers van Koophandel zoals de CTNCI of de Tunesisch-Britse

Kamer van Koophandel en ook andere organisaties zoals het CEPEX, de FIPA, de UTICA, een synergie kunnen bewerkstelligen om tesamen de bilaterale en multilaterale relaties van Tunesië te bevorderen. Wij zijn te klein om ons te verspreiden en het is beter een gemeenschappelijke strategie aan te wenden.

DE HEER ZOUAOUI CHIHAB

PRÉSIDENT GROUPEMENT BEN JEMAA

Ik wens allereerst mijn trots te betuigen voor deze waardevolle en hoogopgeleide Minister.

Mijn vraag is de volgende: Zal er een rectificatie plaatsvinden (revisie) van de Code van de Buitenlandse Investeringen, gezien de polemiek en het belangrijke aantal onduidelijke

punten die het bevat; vanwaar de noodzakelijkheid ofwel deze te herzien ofwel uitvoeringsbesluiten te formuleren om alle punten duidelijk te maken die nog steeds niet helder zijn.

ANTWOORDEN

SE FADHEL ABDELKEFI

Dank aan iedereen voor de vragen en suggesties. Allereerst vang ik aan met Si Sahbi om hem te zeggen dat ik zijn visie geheel deel indien hij spreekt over een platform en de onbekendheid van Tunesië op landbouwkundig gebied. Ik ken ook de Groep die u nu leidt en wat deze doet voor de export van landbouwproducten voor

ons land.

Ik heb een geval gezien in Kenya die bij mij een grote indruk heeft achtergelaten. In dit land zijn er bedrijven die produceren en de keten van de landbouwwaarden gaat van de landbouwer naar de groothandelaar opdat op dezelfde avond het bakje van Nairobi naar de markt van Londen vertrekt. We zouden gaarne wensen dat dit business model zich in Tunesië ontwikkelt. Ik ben er zeker van Si Sahbi dat u van onze zijde slechts aanmoedigen en steun kunt verwachten om promotie te maken voor de Tunesische producten op de Europese markten.

Voor wat betreft Si Lotfi Chaïbi die ik sinds lang ken en betreffende de ambities van de kapitaalmarkten, wees ervan verzekerd dat wij onze uiterste best doen om verscheidene onderwerpen tegelijkertijd te behandelen. De wijze man dient het noodzakelijke onderscheidingsvermogen te bezitten en zijn prioriteiten te kunnen stellen.

Het is inderdaad een van de prioriteiten om een rebalancing van de financiering van de economie tussen de directe en de indirecte financiën te bewerkstelligen. Dit systeem is nooit stopgezet tijdens de deinende dagen van de Revolutie doch om te spreken van de betrouwbaarheid van de Tunesische bank- en financiële sektor is een stap die ik niet kan nemen. Er bestaat nog steeds veel kwetsbaarheid, met name in de publieke banken en het Hoofd van de Regering heeft het duidelijk gezegd in zijn toespraak van 14 januari. Ik denk dat dit punt voornamelijk met het CMF en de Beurs van Tunis dient te worden uitgewerkt.

Voor wat betreft ASTRAL ken ik de vader oprichter van Astral in Tunesië, Si Saad, en ik begrijp niet waarom voor de verandering van een stempel de toer van Europa en de gehele Tunesische administratie dient te worden gemaakt. Voor wat betreft het probleem van de goedkeuring die werd gepresenteerd door een functionaris van het bedrijf VTL, hetgeen niet het geval was gedurende 30 jaar, is het beter te trachten om van geïsoleerde gevallen geen algemene politiek van het land te maken; er zijn motoren die weer

van start gaan, men dient erin te geloven. Het is niet de administratie die ingewikkeld is, het zijn de Wetten. Laten we als voorbeeld de Wet voor de Economische Urgentie (Loi d'urgence économique) nemen, deze is vooral bedoeld om de publieke investeringen in het land te versnellen en te vereenvoudigen (d.w.z. de Staat met zijn Administratie). Ik ben verheugd dat deze kwestie na twee dagen geregeld is en ik kan heel goed uw verontwaardiging en exacerbatie begrijpen dat een functionaris van de Staat vanwege een goede of slechte redding uw export blokkeert doch indien wij kunnen vermijden om dit soort problemen te bespreken die de indruk geven dat wij ons in een land bevinden waar de gabegie heerst of waar niets gebeurt op een correcte wijze dan kan dit ons alleen maar helpen.

DE HEER HABIB MILED

GRUPE VTL

Mijnheer de Minister, wij dienen ook de waarheid te spreken. Wij als exporteurs hebben heden een probleem. Als voorbeeld een BTW verklaring voor aankopen zonder belasting die ons elk jaar door de betreffende diensten wordt verstrekt. Dit jaar vraagt men ons bovendien het bewijs van inlading van de goederen van het vorige jaar hetgeen voorheen nimmer werd gevraagd en zonder enige voorafgaande aankondiging. Voor de douaneprocedures vraagt men heden 50 dinar per dokument. In mijn geval betreft het hier 150.000 dinar. Dit zijn geen geïsoleerde gevallen Mijnheer de Minister. We hebben te maken met moeilijke situaties. Hetgeen ik wens te signaleren is de algemene negatieve sfeer, de mentaliteit die veranderd dient te worden om de export aan te moedigen en deze niet met alle middelen te blokkeren.

DE HEER MONGI GOAIED

CTNCI

Si Habib, met de permissie van de Heer Minister om te completeren, indien hij mij toestaat, zeg ik u eenvoudig dat ik het u bijna kwalijk neem: U bent een lid van onze Kamer en heden onze sponsor en omdat u weet dat onze Kamer tot uw beschikking staat voor dergelijke vragen die niet geteld moesten worden en waarvoor wij altijd positieve

antwoorden hebben ontvangen van de DG van de Douane, die wij heden dankzeggen: en als voorbeeld heb ik 6 opeenvolgende problemen opgelost ten gunste van onze leden: alle zes heb ik kunnen regelen, de eerste per telefoon, de andere in 24u en het grootste probleem in een maand omdat het noodzakelijk was dat twee verantwoordelijke personen van de douane de mening van hun Directeur Generaal dienden te verkrijgen.

Voor onze vrienden van Astral is de bal bij uw twee, het is een onecht probleem. Indien u dit wenst kunnen wij vanmiddag zonder afspraak naar het Directoraat Generaal van de Douane gaan, ik beweer niet dat het onmiddellijk geregeld zal zijn maar er zal goede nota van worden genomen en er zal u binnen 48 uur een antwoord worden gegeven; in principe zou het geregeld dienen te zijn binnen een maand of veertien dagen.

Mijnheer de Minister, wij wensen hier in hun afwezigheid het Directoraat Generaal van de Douane te feliciteren en al zijn diensten met wie wij de beste betrekkingen onderhouden. Ik durf te beweren dat wij geen problemen hebben met de douane. Wij hebben problemen met onszelf wanneer het gaat om de schriftelijke presentatie van een verzoek en deze te verantwoorden via de Kamer en ik kan u verzekeren van het succes van onze demarches.

DE HEER MINISTER

Ik beëindig met de twee vragen van de Heer Mehdi ben Abdallah inzake de rol van de Gemengde Kamers in de promotie van de investeringen. Ik grijp als voorbeeld misschien terug op het voorbeeld van een vriend van ons en een collega van de CTNCI, de Tunesisch-Italiaanse Kamer van Koophandel, die ter gelegenheid van het Staatsbezoek van de Italiaanse President de spil is geweest van de ontmoetingen tussen B2B in aanwezigheid van het Staatshoofd. Het is uitermate belangrijk dat de Kamers van Koophandel de counterparts kunnen selecteren.

De politici kunnen slechts een politieke steun verlenen. Als voorbeeld en tijdens het laatste bezoek van het Italiaanse Staatshoofd ter gelegenheid van de toespraken en de politieke discussies hebben wij enkele economische boodschappen kunnen doorsluizen van het genre: wij zijn in verregaande onderhandelingen met een van uw grote bedrijven die zich in Tunesië zouden willen vestigen; kunt u de helpende hand bieden?

U weet dat in Europa en in de democratische staten een politicus niets opdraagt aan een privé bedrijf, alles wat hij kan doen is een soort bekrachtiging te verschaffen opdat sneller kan worden gehandeld.

Behalve het voorgaande kan ik als Minister van Internationale Samenwerking aanbevelen u te laten begeleiden door de FIPA, die over de vereiste budgetten beschikt. Wij van onze kant kunnen behulpzaam zijn bij de ontvangst van de verzoeken, wij kunnen de verantwoordelijke personen ontvangen en hen gaan bezoeken. Toen ik op het Ministerie aankwam was ik zeer geschokt over het niveau van de gepresenteerde projecten en door de Pipe van onze Regering. Wij hadden 10 projecten, na een kwartier waren er 8 terzijde geschoven want ik had me gerealiseerd dat wij niet over proactiviteit beschikten. Heden heeft de FIPA enorm veel proactiviteit, zij bereidt de dossiers voor, zij neemt zeer grote projecten onderhanden en tracht

ondersteuning te vinden van de Tunesische diplomatie en in fine van de grote politieke leiders zowel het Staatshoofd als het Hoofd van de Regering.

Het Ministerie staat open voor alle initiatieven die de Kamers mochten nemen en het is belangrijk voor de Kamers om samen te werken.

Voor wat betreft de Heer Khalil Ammar, wij bevinden ons in een situatie dat het budget van de Staat 32 miljard dinar bedraagt, wij hebben een gap te overbruggen in de staatskas van 8,5 miljard dinar. Wij hebben 3 miljard die wij kunnen binnenhalen op de lokale markt, er blijft nog 5,5 miljard over tussen de kapitaalmarkten, de bilaterale en de multilaterale. Wij hebben reeds 2 miljard binnengehaald op de internationale markt; blijft over een gap van 3 miljard die wij trachten te verkrijgen via het IMF, de Wereldbank en de Europese Unie enz.

Er is naar mijn mening geen kwestie van om te trachten de Dinar te verdedigen. Allereerst heeft dit geen enkele zin en daarnaast hebben wij hiervoor de middelen niet.

De Dinar is op een niet administratieve wijze geëvalueerd. Ondanks alle macro-economische studies van experts of van instellingen kunnen wij zeggen dat de beste notering van de Dinar wordt gedaan door de Centrale Bank van Tunesië om de simpele reden dat zelfs de notering van de Dinar op de parallelle markt nauw is verbonden met de officiële notering. En dit is de beste macro-economische indicatie dat aangeeft dat de notering van de dinar op een goede wijze plaatsvindt. Wij hebben landen gekend waar er een enorme gap bestaat tussen de parallelle markt en de officiële markt. Wij halen deze fondsen binnen om een structureel budgetair tekort te financieren, wij bevinden ons in een keynesische ervaring. Wij hebben de tekorten gegraven, wij bevinden ons thans op het middelpunt van de weg. Velen zeggen ons om op te houden. Doch ophouden betekent ook ophouden met Titel 2. Wij trachten om de schulden zo goed mogelijk te structureren buiten de kapitaalmarkten. Wij hebben 3 of 4 miljard dinar gestructureerd over 25 – 30 jaar met veel gratieperiodes. Wij wensen ook niet de verantwoordelijkheid af te schuiven op de toekomstige generaties want onze hoop is erop gevestigd dat het BIP gaat stijgen en de groei wordt hervat en gestabiliseerd op macro-economisch niveau. Wij kunnen met het oog hierop een toonzetting van de grote macro-economische tendensen signaleren ter gelegenheid van de Financieringswet van 2017. Maar uiteindelijk is de ware hoop de economische herlancering waarin wij moeten geloven.

Ik beëindig met de vraag van Mevr. Saidane betreffende het digitale in Tunesië. Om eerlijk te zijn zijn er bepaalde thema's in de hedendaagse tijd, zoals de inclusieve groei, het digitale, de sociale en solidaire groei enz. Niemand kent werkelijk de definities van deze concepten zelfs indien dit centrale punten zijn van de Tunesische en de buitenlandse politieke klasse. U weet ongetwijfel het beste wat de digitale economie inhoudt. Hetgeen ik heb kunnen begrijpen van mijn collegae van de TIC is dat er een nationale digitale politiek bestaat. Voor wat betreft de de materialisatie van de Tunesische administratie

ben ik van mening dat dit thema totaal ontkoppeld is van de moeilijke realiteit van ons land. De numerieke politiek bestaat met voorbeelden als Smart Tunisia maar de datum van zijn implementatie is nog niet gepreciseerd

De toespraak van het Hoofd van de Regering van 14 januari bevatte een werkelijke visie. Gedurende 25 minuten heeft hij economische punten behandeld die als een taboe werden beschouwd, de publieke bedrijven, de staat, de nationale sociale zekerheid, de deviezenrekeningen, het Tunesische banksysteem, met name de publieke banken. Deze thema's werden niet goed uitgewerkt in de pers door een gebrek aan bekendheid. De visie op lange termijn vraagt tijd doch wij hebben een bescheiden budget en exogene belemmeringen voor onze economie. De prioriteit is om het land uit de crisis te halen. Ik heb er vertrouwen in dat deze voortaan achter ons ligt en dat men zich zal verbazen over onze opleving.

MEVROUW MICHELA DODINI

In eerste instantie zou ik willen zeggen dat de Commissarissen die u heeft ontmoet, Mijnheer de Minister, en met wie u de toetreding van Tunesië tot de Europese Unie heeft besproken, zeer geflatteerd hebben moeten zijn aangezien de Europese Unie heden veelal kritiek ondergaat. Voor wat betreft de integratie van Tunesië op de binnenlandse markt

(Compleet en Diepgaand Vrijhandelsakkoord (Accord de Libre-Echange Complet et Approfondi : ALECA), wij zijn in onderhandeling. De contouren van deze toetreding dienen nog vastgesteld te worden en met het oog op dit voornemen denk ik dat Tunesië ambitieus dient te zijn met haar visie. Men dient eraan te denken om te profiteren van de opportuniteiten die worden geboden want van de kant van de Europese Unie is er een grote bereidheid en een wil om Tunesië bij te staan.

De kleine economische taille van Tunesië in verhouding tot Europa betekent uiteindelijk een troef.

U dient tevens uw eigen strategische visie te hebben om wat u uit dit Akkoord wenst te halen.

Ik ben niet hier om u recepten voor wonders te verschaffen voor de herlancering van de investeringen, doch wat ik constateer is dat er veel belangstelling bestaat voor de dienstensektor. Tot op heden heeft Tunesië zich als een platform geprofileerd voor de « offshoring » met name in de industriële sektor, textiel, kabels enz. . Daarentegen bestaat er veel belangstelling van de Europese investeerders die ik heb kunnen ontmoeten voor de dienstensektor en niet voor de lokale markt maar ook in een logica van een HUB. Deze logica stelt de ondernemers in staat om in Tunesië te investeren om naar Europa te exporteren, doch ook Tunesië, de Maghreb-

Afrikaanse en andere markten. U bezit vele competenties en u heeft ook de taalkundige competentie voor heel Afrika.

Wat de investeerders tevens zeggen is dat zij niet teveel aan regelgeving wensen om niet afgeremd te worden. Degenen die van Tunesië een HUB wensen te maken willen vrij zijn om te opereren zowel op de lokale als de internationale markt. Het gebrek aan integratie onshore/offshore dient te worden opgelost aangezien deze wellicht nuttig was in een logica van delocalisering (offshoring) doch nu is het de logica HUB die overheerst. De landbouw werd in onze voorgaande akkoorden niet opgenomen, er bestaat een potentieel dat ontwikkeld kan worden.

Voor wat betreft de douanezegel zal ik de kwestie bestuderen. In het algemeen communiceren de douaneautoriteiten zelfs op een gedematerialiseerde wijze voor de uitwisseling van informatie en de noviteiten. Soms zien we een vergissing en ik ben bereid om het dossier te volgen.

DE HEER HÉDI DRIDI

Heden wens ik de Heer Minister te feliciteren. Iedere keer dat ik naar hem luister vind ik een melange van patriotisme, kennis van zaken en een wil om te bewerkstelligen wat tot op heden niet werd uitgevoerd.

Ik zou snel het project Inene willen presenteren. Het is een pool van activiteiten die kaders en vrienden van het noord-westen sinds 2011 hebben ontwikkeld.

Dit regionale pilot project dat door verscheidene leden van de Regering wordt gesteund en dat indien dit slaagt kan worden ontwikkeld in de andere regio, heeft specifieke aspecten ; het is ontwikkeld door ouderen voor de jongeren en waar de inclusiviteit van essentieel belang is; de deelname van de mensen in de regio is verplicht en alwaar de ontwikkeling dient plaats te vinden dit geschiedt door middel van de regionale hulpbronnen. Alle regio hebben hulpbronnen die niet geëxploiteerd zijn. Wij hebben de steun van het MDICI gehad die wij nog dankzeggen. Dit project wordt gefinancierd door een gift van 2 miljoen dinar en wij hebben een internationaal Tunesisch studie bureau geconsulteerd en uitgekozen E&Y en SET. Over 11 maanden zal de studie gereed zijn en de doelstellingen zullen op een exacte wijze worden afgebakend evenals de wijze van de inwerkingstelling. Wij hebben de moeilijkheid gekozen doch met zekere resultaten. Wij hebben tickets van een institutionele PPP ontwikkeld en het kapitaal van Jinene is voor 51% privé en voor 49% publiek (de regio, de ACDC). Om ver, goed en snel te kunnen handelen is het noodzakelijk dat de regio, de administratie en de privé personen allen samenwerken om de toegevoegde waarde, de export en het technologische werk te zoeken. Wij zijn op zoek naar een land of een bedrijf in partnership; wij bieden

een samenwerking aan met Nederland, het land dat bekend staat om zijn expertise op landbouwkundig gebied. Dit project omvat een technologische universiteit met opleidingen uitgekozen naar gelang de behoeftes van de regio. Er is een « green » stad, zero carbon. Er is een landbouw van een toegevoegde waarde van een zeer hoog niveau en een ecologisch toerisme en zeer schone industriële produkten. Alle elementen voor een duurzame ontwikkeling met een hoge toegevoegde waarde zijn aanwezig. (Spoorwegen, autoweg, gasleiding enz.). Ik zal naar de Nederlandse Ambassade komen om partners te identificeren en ik zeg dank aan de Tunesisch-Nederlandse Kamer van Koophandel voor elke inspanning

DE HEER MOHAMED TRABELSI

Ik heb twee voorstellen voor de problemen van directeuren of managers van bedrijven met de publieke administratie : ik stel de creëring voor van een instantie voor administratief recht die de urgente aanvragen bestudeerd. Voor wat betreft de voorafgaande vergunningen enz. stel ik voor de bestekken te veranderen in Wetten en een controle uit te voeren ex-post (naderhandl) et

niet ex-ante (in het begin).

MEVROUW MOUNA GHORBEL

Ingenieur in wetenschappen en houttechnologieën, Ik heb mijn studies in Frankrijk gedaan en ik ben in Nederland beland voor mijn eindejaarsproject. Mijn voorstel is om ook te investeren in het onderwijs. Ik denk dat wij de kwaliteit van de studies kunnen verbeteren door de samenwerking met name met Nederland, hetgeen een grote impact zal hebben..

DE HEER LOTFI ELOUDI HEINEKEN TUNISIE

Wij zijn hier sinds 2008, wij hebben een investeringsplan van ongeveer 20 miljoen dinar sinds 2012. Ieder jaar zijn er nieuwe heffingen die naar voren worden gebracht (de consumptierechten van 0 naar 25%, de suiker van 0 naar 36%, de douanerechten van 0 naar 36%). Ieder jaar is men genoodzaakt om ons investeringsplan te verminderen

met 30 of 40%. Dit vermindert onze afzet in plaats van onze activiteit te ontwikkelen en we zijn iedere keer verplicht enkele werknemers te ontslaan om het hoofd te kunnen bieden aan de concurrentie, tevens in de agro-industrie zoals onze Algerijnse vrienden die ons met hun jus komen concurreren. Tot wanneer zal men doorgaan met deze verhoging van de heffingen die me buitensporig lijken teneinde lokale bedrijven toe te staan om meer concurrerend te zijn.

ZE FADHEL ABDELKEFI

Wij hebben de gelegenheid gehad om de President van Heineken WorldWide te ontmoeten tijdens onze missie naar Davos met het Hoofd van de Regering en wij hebben een lange discussie gehad over de investeringen van Heineken in Tunesië. De President heeft ons gerustgesteld voor wat betreft de continuïteit van de activiteit aangezien de Groep op zeer lange termijn investeert.

Zoals ik heb uitgelegd hebben wij te maken met een ongerieflijke en zeer gespannen conjunctuur voor wat betreft de publieke financiën doch dit gebruik van de heffingen zal zonder twijfel worden stopgezet.

De hoeveelheid in Algerije geproduceerde jus Rouibadie die in Tunesië wordt verkocht is tamelijk anekdotisch. Ik denk dat dit bedrijf zelfs niet de nominale capaciteit heeft om geheel Tunesië te voorzien en uw Groep heeft jaren van technologische voorsprong en een perfecte kennis van de markt, u die leader is voor de markt van jus in Tunesië. De Tunesische Regering is geheel op de hoogte van deze problemen en we gaan alles regelen met het Ministerie van Financiën..

CONCLUSIE DE HEER. MONGI GOAIED CTNCI

Ik zeg van harte dank aan ons gehoor,

* ben zeer dankbaar voor uw deelname en het bereikte niveau van onze discussies,

* veel van uw vragen zijn nog niet beantwoord, veel andere vragen konden vanwege gebrek aan tijd niet worden gesteld, onze Kamer staat volledig tot uw beschikking om iedere vraag te beantwoorden.

Ons gedetailleerde verslag zal u zeer spoedig worden toegezonden in de vorm van een « Speciale Editie ».

Ik hoop u talrijk te zien tijdens onze volgende werklunch van begin april 2017.

VERKLARINGEN

ZE FADHEL ABDELKEFI, MINISTER VOOR ONTWIKKELING, INVESTERINGEN EN INTERNATIONALE SAMENWERKING

Vanuit historisch oogpunt heeft het Tunesische model van de buitenlandse investeringen een belangrijk aandeel gehad in de economische bloei van het land zodat deze werd gecopieerd door andere landen die heden ongelukkigerwijze ons land hebben voorbijgestreefd en verdrongen als bevoorrechte bestemming, vooral na 2011. Heden dienen wij nieuwe segmenten evenals nieuwe ideeën te vinden voor deze internationale samenwerking om ons land als voorkeursland te plaatsen. Kunt u ons enkele van deze projecties schetsen evenals hun programma voor de tijdsrealisering?

Een groot gedeelte van de nationale economie werd in feite uitgewerkt in het begin van de jaren 70 met de Wet van april 72, heden de Wetgeving voor de offshore. Andere landen hebben dit model ietwat gecopieerd en daar hebben we niets tegen. Zoals gezegd blijven de troeven van Tunesië dezelfde en worden verbeterd: een zeer diep bassin van arbeidsplaatsen, een erkende competentie van onze jonge gediplomeerden van de universiteiten zowel op ingenieurs- medisch als technisch gebied enz.... Wij zijn een land dat altijd handel heeft gedreven met Europa, dat zich in het centrum van het Middellandse Zeegebied bevindt. Wij hebben een zekere fluiditeit hervat van de logistiek die ons beter in staat zal stellen handel te drijven met Europa. Voor wat betreft het niveau kwaliteit/prijs blijven wij ongetwijfeld een zeer concurrerende site. Ik heb parken bezocht als het aeronautische park waar bedrijven componenten produceren voor de automobiellindustrie of textiel en waar alle managers deze aspecten beklemtonen.

Tunesië biedt investeringsopportuniteiten in talrijke belangrijke sectoren waaronder de landbouwsector en die van de agro-industrie. Denkt u dat de aanmoedigingsmaatregelen voor de vestiging van buitenlandse investeerders voldoende zijn in de binnenlandse regio van het land of dient men het actuele schema te veranderen teneinde een betere impact te garanderen in de achtergebleven regio van het land?

Allereerst hebben wij in onze nieuwe Constitutie gesproken over de positieve discriminatie. En dat wil zeggen dat 70% van de bedragen die worden toegekend in het kader van Titel2 van de Staatsinvesteringen georiënteerd worden

naar de binnenlandse regio van het land. Als principe dient de publieke actie de privé actie voor te gaan zodat wij de infrastructuur kunnen voorbereiden. In een tweede etappe zouden de privé investeringen dienen te komen. De fiscale voordelen en de investeringspremies zijn aanzienlijk in deze regio.

De aantrekkingskracht van de buitenlandse directe industriële investeringen staat gedurende de laatste jaren midden in de strategische overwegingen van alle ontwikkelingslanden. Wij hebben dan ook deelgenomen aan een concurrentie tussen de verantwoordelijke personen van de Regeringen voor de aantrekking van multinationale bedrijven. Heden ondervinden de principes van de aantrekkingskracht en de locatie steeds meer restricties in de economische politiek van deze landen (b.v. het voorbeeld van de Verenigde Staten met de nieuwe beschikkingen van Président Trump, de verkiezingsbeloftes van een gedeelte van de rechtste Franse partijen enz....) Rekening houdend met deze nieuwe gegevens zouden wij Tunesiërs ons niet moeten wenden tot andere investeringsbronnen en naar andere landen zoals de landen van de BRIC ?

Wij handelen sinds decennia met Europa, maar het is duidelijk dat wij zullen voortgaan met de versterking van onze positie in de markt, omdat het de meest nabije markt is met wie wij altijd handel hebben kunnen drijven. Dit belet ons echter niet om meer proactief te zijn met betrekking tot nieuwe markten zoals met name de Aziatische markt. En dit in de twee richtingen aangezien de Aziatische landen frontaal Afrika hebben aangevallen. Het is heden meer dan tijd dat onze bedrijven deze markten beginnen te verkennen.

De actuele actie van de Regering, ondanks een waarneembare verbetering, wordt soms afgekeurd door onharmonische stemmen hetgeen leidt, zoals u het zo

goed heeft aangegeven, tot een atmosfeer van algemene depressie bij de Tunesiërs. Een revisie van het communicatieplan van de acties van de Regering is in dit opzicht een urgentie, wat denkt u hiervan?

Ik denk dat in de moderne wereld communiceren heel belangrijk is maar handelen is nog veel belangrijker. Wij hebben mogelijk zwakke punten op het gebied van de communicatie, wij trachten dit heden in te halen maar wij zijn ons ervan bewust dat wij geen plaats moeten maken

DE HEER EZZEDINE SAIDANE, CONSEILLER FINANCIER, FONDATEUR DE DIRECTWAY CONSULTING

Met betrekking tot het thema van de werklunch, welke zijn volgens u de segmenten die onderzocht dienen te worden voor de verbetering van de situatie van de buitenlandse investeringen in Tunesië, rekening houdend met de internationale concurrentie in deze sector ?

Er zijn volgens mij twee zeer belangrijke dimensies die men dient te preciseren en te valoriseren:

De eerste is dat onze eigen middelen, ik bedoel vooral het nationale spaartegoed, zeer zwak zijn en verzwakt werden door wat wij deze laatste 6 jaar hebben doorgemaakt, zodat wij nooit alleen de 2 à 2,5% groei per jaar kunnen bereiken. Tunesië heeft urgent, belangrijk en onvermijdelijk buitenlands kapitaal nodig, zowel in de vorm van financiering maar nog beter in de vorm van buitenlandse directe investeringen.

De tweede is een waarheid zowel in Tunesië als in andere landen: indien de lokale publieke investeringen niet toenemen kunnen de lokale privé investeringen ook niet toenemen en nog minder de buitenlandse directe investeringen. Dit toont mij aan dat er een sequencing van de inspanningen dient te worden gedaan. Wij dienen eerst de bloeding te stoppen van onze Tunesische economie. Heden bevindt onze economie zich in een ernstige situatie en antwoordt zelfs niet op de hervormingen noch op de inbrenging van kapitalen. Hoe kan deze hemorragie worden gestopt: Men doet dit volgend op een werkelijke, reële consensuele diagnose, getekend door alle partijen en van waaruit wij een structureel bijstellingsplan kunnen ontwikkelen. Dit reddingsplan met een duur van 18 tot 24 maanden zal onze economie in staat stellen om uit deze moeilijke situatie te geraken en hiervan een economie te maken

voor diegenen die uiteindelijk kritiek uitoefenen voor de kritiek.

De opbouwende kritiek : De toespraak van 14 januari van het Hoofd van de Regering dat een hervormingstoespraak is geweest, werd niet belangrijk uitgemeten in de pers, doch hetgeen is gezegd tijdens deze toespraak is van zeer groot belang voor de nabije toekomst van Tunesië en zou meer uitgelegd en bevorderd dienen te worden door onze media.

die antwoordt op de hervormingen en alle verzoeken die wij kunnen introduceren. Vanaf dat moment kunnen wij de buitenlandse investeerders zeggen: wij zijn gereed om u te ontvangen; onze economie is werkelijk concurrerend en zij dienen zelf de conclusie te trekken om te komen. Wij doen de promotie en zij dienen te beslissen of zij wensen te komen. Ik kan een investeerder niet verzoeken om Tunesië te helpen omdat zij in moeilijkheden verkeert. Ik kan dat vragen aan een bevriend land maar niet aan een bedrijf. Voor een bedrijf geldt slechts de logica van het zaken doen. Zolang wij onze problemen niet geregeld hebben, zolang wij onze economie niet hebben gered zal het zeer moeilijk zijn om buitenlandse directe investeringen aan te trekken. Daarna, en dat is ook heel belangrijk, kunnen wij dit niet verwezenlijken door elke dag als brandblusser op te treden. Indien wij deze duidelijke visie niet hebben omdat iedereen beweert dat het ontwikkelingsmodel van Tunesië zijn limiet heeft bereikt en dit waar is. Maar wat is dus het andere model, heeft men het ontworpen,

erover nagedacht, is er minstens dit tienjarige perspectief, zijn er strategische keuzes aangekondigd? Naar mijn mening kan geen enkele Regering het gewenste succes bereiken indien hij niet duidelijk zijn visie aankondigt, een strategie om uit de crisis te geraken, die in staat is om groeipercentages van 6-7 en 8% te bereiken teneinde werkelijk de essentiële uitdagingen van Tunesië aan te gaan

Om terug te komen op wat u zojuist naar voren bracht, u hebt tevens het probleem opgebracht van de transparantie dat heden, veel meer dan gisteren, wordt beschouwd als een essentieel element voor de governance en de efficiënte ontwikkeling van een land. De Regeringen dienen tewerk te gaan als bemiddelaar bij de ontwikkeling en niet als obstakel (administratieve belemmeringen van allerlei soort, enz...). Transparantie is het beste communicatiemiddel met betrekking tot de publieke politiek en de internationale investeringsakkoorden. Kunt u hierover ophelderingen geven?

Ik ben ervan overtuigd dat de buitenlandse partners, of het nu de Staat betreft, bedrijven, financiële instellingen of multilaterale instellingen, enorm de transparantie waarderen omdat zij heel goed weten dat indien wij transparant zijn wij reeds erkennen dat wij een probleem hebben en de eerste stap die dient te worden genomen naar de oplossing van een willekeurig probleem is door reeds te erkennen dat er een probleem bestaat. Indien men het bestaan van een probleem niet erkent, indien men tracht het te verbergen en wij niet transparant zijn zullen wij in eerste instantie niet worden gerespecteerd door onze buitenlandse partners doch wij zullen tevens geen voortgang hebben kunnen maken met de oplossing hiervan. De transparantie is absoluut onmisbaar allereerst op het niveau van de diagnose van de situatie doch ook op het niveau van alle procedures die in het land worden toegepast en ik moet erkennen dat wij hierin geen vooruitgang hebben geboekt, we zijn zelfs achteruit gegaan. Dit is een serieus probleem dat zo snel mogelijk dient te worden opgelost. Historisch gezien heeft Tunesië met mannen van grote kwaliteit, wijlen Hédi Nouira, gedacht aan een model van buitenlandse investeringen dat zeer goed heeft gewerkt en dat zelfs werd gecopieerd door de landen die ons heden in veel opzichten zijn voorbijgestreefd. Om heden intelligent te zijn dient men nieuwe concepten te zoeken, nieuwe methodes van nieuwe modus operandi teneinde meer belangrijke en valoriserende investeringen te rapatriëren.

Welke nieuwe methodes zou u voorstellen en naar welke bestemmingen dient de actie van Tunesië zich te concentreren teneinde deze situatie in te perken ?

Indien u de investeerders of de financiële instellingen gaat zien waarvan ik de kans had om deze verscheidene keren te kunnen ontmoeten, was de eerste vraag die men u stelt « What is your story ? », Wat wenst u ons te vertellen? En u dient dan eenduidelijk verhaal te hebben om aan deze mensen te vertellen. Er zijn landen die enorme vooruitgang hebben geboekt omdat zij een verhaal hadden ontwikkeld. Verscheidene voorbeelden van landen die zeer arm waren die een concept hebben ontwikkeld, keuzes, een visie die hun instaat heeft gesteld absoluut buitengewone vooruitgang te realiseren, landen die zich enkele jaren geleden achter Tunesië bevonden en die ons heden voorbijstreven. Ik heb de indruk dat het in Tunesië een beetje ontbreekt aan strategische overpeinzingen. Wij hebben een gedeelte van de Tunesische elite ertoe aangespoord om het nadenken te vergeten. Dit dient te worden gerepareerd want de rijkdommen ontwikkelen zich in feite met de mannen en vrouwen. De enige rijkdom die geldt is de mens en de landen waarna ik naar verwijs hebben totaal geen natuurlijke bronnen, doch landen zijn die wonderen hebben verricht daar zij de essentiële bron van de human resources hebben gevaloriseerd. Hieraan werd herinnerd tijdens de diverse interventies. Wij beschikken over kaders op alle gebieden, de beste, de meest briljante en die Tunesië in staat hebben gesteld om te zijn wat ze nu is met heel weinig middelen en natuurlijke bronnen. Waarom niet dezelfde weg inslaan? Waarom niet deze werkelijke rijkdom van Tunesië valoriseren om dit land allereerst uit de crisis te halen teneinde daarna te kunnen voortgaan.

Nederland heeft niet opgehouden met het tonen van zijn belangstelling voor de lancering van de investeringen in de 4 goevernoraten van het Noord-Westen, goevernoraten die historisch gezien slechts hebben kunnen profiteren van een zeer laag volume aan investeringen rekening houdend met hun mogelijkheden en natuurlijke rijkdommen op het gebied van de landbouw en de agro-industrie. Bent u van mening dat deze regio beschikken over voldoende aanmoedigingen om hen in staat te stellen deze opportuniteit van de Nederlandse samenwerking aan te grijpen die niet slechts dienen om gedeeltelijk de nadelen op te heffen bij een installatie in deze regio zoals de verwijdering, de infrastructuur die helemaal niet geregeld is, de kosten van deze factoren enz? Deze aanmoedigingen dienen van een dergelijk niveau te zijn zodat zij werkelijk een aantrekkingskracht vormen voor de potentieel zware investeringen in deze achtergebleven regio.

Ik denk eerlijk gezegd dat deze regio geen aanmoedigingen nodig hebben, doch zij hebben temeer recht op twee belangrijke aspecten: het recht op een

waardige infrastructuur op het gemiddelde niveau van Tunesië. Deze regio hebben tevens recht op kwaliteit en een leefmilieu dat ook het gemiddelde van Tunesië is. Dit zou meer dan voldoende zijn om de lokale Tunesische privé investeringen aan te trekken maar ook de buitenlandse directe investeringen. Het is geen kwestie van bevoorrechtiging of aanmoediging, het is een kwestie van de toekomst van Tunesië. Heden zullen alle serieuze studies in de wereld u zeggen dat de regionale ongelijkheden en de ongelijkheden tussen de klassen een enorme rem vormen op de ontwikkeling en de groei. Wij hebben allen geconstateerd dat het gemiddelde percentage van de groei van Tunesië is verminderd gedurende de laatste jaren voor de Revolutie, de essentiële redenen hiervoor waren de sociale ongelijkheden die zich gedurende die periode hadden verdiept. Indien wij ons heden in de schulden steken om te investeren in de infrastructuur en de kwaliteit van leven in deze binnenlandse regio zullen we snel constateren dat de terugkeer van de investeringen enorm zal zijn. Maar indien wij doorgaan met ons in de schulden te steken om de courante uitgaven te dekken zullen wij ons land in de moeilijkheden brengen die nog decennia zullen duren; hetgeen zeer verontrustend is temeer daar de kredieten heden zijn verkregen met aflossingstermijnen in fine d.w.z. aan het eind van de termijn. Dat wil zeggen dat de Regering die zich heden in de schulden steekt geen enkele verantwoordelijkheid heeft met betrekking tot de

aflossing van deze kredieten in de toekomst en dit door een gebrek aan globale visie op lange termijn, noodzakelijk voor het land.

Een investeerder zijn is een mentaliteit... een investeerder heeft niets te maken met een speculatiegeest. Denkt u dat men in Tunesië beschikt over mensen van deze kwaliteit t.w. investeerders die op lange termijn profijt willen trekken met een minimum aan onbaatzuchtigheid en dit zoals enkele grote Europese industriëlen die werkelijke imperiums hebben opgericht met een genereuze sociale vezel ?

Ik kan niet aan een investeerder vragen om onbaatzuchtig te zijn, wat ik hem vraag is om op een goede wijze zijn investeringen te kiezen en zijn zaken op een behoorlijke wijze te beheren en geld te verdienen in zijn zaken om meer te kunnen investeren. En dit soort zakenlieden bestaan in Tunesië. Wij hebben echte bouwers die visies op zeer lange termijn hebben en die zeer belangrijke groepen hebben gecreëerd. Er zijn natuurlijk uitzonderingen d.w.z. diegenen die hebben geïnvesteerd in opbrengst. Verontrustend is echter de algemene trend. De mensen zoeken meer en meer renteposities doch de rentenieren ontwikkelen nooit een land en deze mentaliteit begint zich te installeren in het land en hier dient men tegen in te gaan door een duidelijke politiek, een duidelijke visie en een sterke Staat.

AKTIVITEITEN CTNCI

Vergadering in Bizerte van de leden van onze Kamer met vertegenwoordigers van de UTICA.

1ste vergadering, logée C/O Groupe Nedeco, lid van onze Kamer, in gezelschap van 10 vertegenwoordigers van de bedrijven van de regio van Bizerte (8 Nederlandse bedrijven, 2 Tunesische).

Uitwisselingen wensend met de vertegenwoordigers van de UTICA met betrekking tot de actuele werksituatie en alle volgende eventuele salarisverhogingen.

De Secretaris Generaal heeft deze vergadering georganiseerd op aanvraag van onze leden en geleid in Bizerte door de Heer Abdelaziz Hallab, Lid van de Economische Commissie van de UTICA, vergezeld van de Heer Mohamed Larbi Almia, President van de UTICA te Bizerte. Uitstekende ontvangst, zeer vruchtbare uitwisselingen en een perfecte communicatie door onze leden van hun wensen, vragen en toekomstperspectieven op korte termijn: zeer duidelijk uitgedrukt met de duidelijke wens dat hun mening wordt overgebracht aan de hoofd verantwoordelijke personen van de UTICA met het vooruitzicht op de komende salarisonderhandelingen.

Komende ondertekening van de Samenwerkingsconventie van de CTNCI & de Beurs van Tunis : 28/03/2017

Zeer vruchtbare onderhandelingen met de Heer Bilel Sahnoun, DG Beurs van Tunis, de Heer Lotfi Khezami, DGA
Zijn verzekerd van een uitstekende samenwerking –
Initiatief ter verrijking van onze banden voor detoekomstige werkzaamheden en samenwerking.

Volgende werklunch voorgezeten door ZE Zied Ladhari, Minister van Industrie en Handel

Voorziene werklunch, voorgezeten door ZE Zied Ladhari, Minister van Industrie en Handel

Datum: 18/04/2017

**Thema: «Het Ministerie van Industrie en Handel
en de Nederlandse Investeringsen»**

Sponsoring: Sté SALAMMBO LOGISTICS & Sté Boujbel SA VACPA

Moderator : te bevestigen.

CTNCi

Coördonnées

Centre Alyssa - Bloc C - 2ème étage - Appt. 21
2092 El Manar I - Tunisie

(+216) 71 885 442

www.tunidutch.com

Presentatie

INTERVENTIES TEN GUNSTE VAN DE LEDEN/PROSPECTS

1) ONDERSTEUNING VAN ONZE LEDEN/PROSPECTS

voor contacten en het zoeken naar oplossingen tijdens ondervonden moeilijkheden met de betrokken Tunesische administraties teneinde hun problemen op te lossen (met name met het DG van de Douane, BCT, UTICA, het DG van de Belastingen, CETTEX, CONECT, UGTT, ETAP ITunesisch Instituut voor Strategische Studies (Institut Tunisien des Etudes Stratégiques), CNSS, GIZ, Wereldbank, Consultancy en Opleidingsbureaus, Cenaffif, Analyselaboratorium, ONH – Ministeries van Buitenlandse Zaken, Binnenlandse Zaken, Financiën, Sociale Zaken, Ontwikkeling, Investerings en Internationale Samenwerking, Industrie en Handel, Landbouw, Werkgelegenheid en Beroepsonderwijs, Lokale Zaken en Milieu...)

2) BEMIDDELAAR, KATALYSATOR, BEWERKSTELLING VAN RELATIES EN KONTAKTEN

bij met name : de 5 voornaamste Tunesische vertegenwoordigingen in het buitenland: de FIPA te Brussel (verantwoordelijk voor Nederland), het CEPEX (TTPO in Rotterdam), TUNISAIR en de ONTT (in Amsterdam en de betrokken diensten van onze Ambassade in Den Haag, evenals de betrokken diensten van de Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden te Tunis

3) INGAAN OP DE VOORGELEGDE BEHOEFTE, HET STREVEN EN DE VERZOEKEN VAN ONZE LEDEN

Assistentie met zijn diensten voor informatie en raadgeving voor :

- De nieuwe ondernemers
- De bedrijven die voornemens zijn te delokaliseren
- De exporteurs en de importeurs
- De bedrijven op zoek naar nieuwe aankopers, aandeelhouders...
- De bedrijven op zoek naar partners
- Market suveys en targeting van counterparts

EVÉNEMENTEN

1- Organisatie van werklunches : 35 tot op heden betreffende diverse sectoren (Energie - Handel - Industrie – Sociale Zaken...)

2 - Ondertekening van Samenwerkingsconventies :

- 8 met de KVK (Nederlandse Kamers van Koophandel)

- 8 met de Tunesische Kamers van Koophandel

- Met de Tunesische instellingen van nationale en internationale vermaardheid: FIPA - CEPEX - APIA - CDC -ERDB

3 - Missies naar Nederland, contacten, Nederlandse counterparts van onze leden

4 - Sociale activiteiten:

Interventies ten gunste van fysisch motorische gehandicapten, leden van behoeftige families in de achtergebleven regio van ons land door hen te voorzien van equipment om hun mobiliteit te faciliteren.

CTNCi

CHAMBRE TUNISO-NEERLANDAISE
POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE
الحجرة التونسية الهولندية للصناعة والتجارة
TUNESISCH-NEDERLANDSE KAMER
VAN KOOPHANDEL EN INDUSTRIE

Mongi Goaid
De Secretaris Generaal

15/03/2017